



Grau de Llengües Romàniques i les seves Literatures

Treball de Fi de Grau

Curs 2018-2019

LA CRUÏLLA BENASQUESA:

UNA MIRADA GEOLINGÜÍSTICA A TRAVÉS DE L'ALC, L'ALG, L'ALEANR I L'ALDC

Bernat Corredó i Brullet

Tutor: José Enrique Gargallo Gil

Barcelona, 14 de juny de 2019

RESUM

En aquest treball s'investiga la frontera lingüística catalanoaragonesa (o aragonesocatalana) a la Vall de Benasc, zona de difícil i polèmica adscripció lingüística, a través de la mirada que en fan l'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, de Mn. Antoni Griera; l'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*, de Jean Séguy; l'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*, de Manuel Alvar i, en darrer lloc, l'*Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)*, de Joan Veny i Lídia Pons. Per fer-ho, en primer lloc, s'ha constituït un corpus amb totes les veus recollides a cadascun dels punts benasquesos dels atles; en segon lloc, s'han sistematitzat les dades obtingudes d'acord amb cinc geotipus característics del parlar benasquès, l'atlant i el volum de procedència; en tercer lloc, s'ha efectuat una anàlisi horiomètrica ajustada a les característiques de l'estudi per mostrar l'adscripció proporcional occidental, oriental o axial de les cinc geovariants a cadascun dels atles. Finalment, els resultats posen sobre la taula el pes dels cinc geotipus als quatre atles i la seva adscripció a un dels tres blocs; a més a més, deixen entreveure les línies d'estudi de cara a futures investigacions sobre el benasquès.

Paraules clau:

benasquès; geolingüística; atles lingüístic; frontera lingüística; geotipus.

RIASSUNTO

In questo lavoro si investiga la frontiera linguistica catalano-aragonese (oppure aragonese-catalana) nella valle di Benasque, zona di difficile e polemica ascrizione linguistica, attraverso lo sguardo che ne danno l'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, di Mn. Antoni Griera; l'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*, di Jean Séguy; l'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*, di Manuel Alvar (ALEANR) e, per ultimo, l'*Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)*, di Joan Veny e Lídia Pons. Per farlo, in primo luogo, si è costituito un corpus linguistico con tutte le parole raccolte in ogni punto di indagine benasquese degli atlanti; in secondo luogo, si sono sistematizzati i dati ottenuti secondo cinque geotipi caratteristici della parlata benasquese, l'atlante e il volume di pertinenza; in terzo luogo, è stata effettuata un'analisi oriometrica adeguata alla ricerca per mostrare l'ascrizione proporzionale occidentale, orientale oppure assiale delle cinque geovarianti a ciascuno degli atlanti. Infine, i risultati prendono in considerazione i cinque geotipi e la loro ascrizione in uno dei tre blocchi; inoltre lasciano intravedere le linee di studio per le investigazioni future sul benasquese.

Parole chiave:

benasquese; geolinguistica; atlante linguistico; frontiera linguistica; geotipo.

ÍNDEX

| | |
|--|--------------|
| ABREVIATURES | p. 2 |
| 1. INTRODUCCIÓ | p. 3 |
| 1.1. Objectius | p. 3 |
| 1.2. Metodologia | p. 4 |
| 1.2.1. Buidatge | p. 5 |
| 1.2.2. Escrutini i anàlisi | p. 6 |
| 2. ELS ATLES LINGÜÍSTICS | p. 8 |
| 2.1. Caracterització dels atles lingüístics | p. 8 |
| 2.1.1. Atlas lingüístic de Catalunya | p. 8 |
| 2.1.2. Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne | p. 9 |
| 2.1.3. Atlas lingüístico y etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja | p. 9 |
| 2.1.4. Atles lingüístic del domini català | p. 10 |
| 2.2. Els punts d'enquesta benasquesos | p. 11 |
| 2.2.1. Atlas lingüístic de Catalunya | p. 11 |
| 2.2.2. Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne | p. 11 |
| 2.2.3. Atlas lingüístico y etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja | p. 12 |
| 2.2.4. Atles lingüístic del domini català | p. 12 |
| 3. ANÀLISI DELS GEOTIPUS | p. 14 |
| 3.1. Alternança vocàlica <i>a/e</i> en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals | p. 14 |
| 3.1.1. Resultats de l'escrutini | p. 14 |
| 3.1.2. Conclusions | p. 16 |
| 3.2. Palatalització dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL i FL | p. 16 |
| 3.2.1. Resultats de l'escrutini | p. 17 |
| 3.2.2. Conclusions | p. 17 |
| 3.3. Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot | p. 17 |
| 3.3.1. Resultats de l'escrutini | p. 18 |
| 3.3.2. Conclusions | p. 24 |
| 3.4. Conservació de la -o final de mot | p. 25 |
| 3.4.1. Resultats de l'escrutini | p. 25 |
| 3.4.2. Conclusions | p. 27 |
| 3.5. Diftongació o no diftongació de Ò i Ë llatines | p. 28 |
| 3.5.1. Resultats de l'escrutini | p. 29 |
| 3.5.2. Conclusions | p. 33 |
| 4. CONSIDERACIONS FINALS | p. 35 |
| 5. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES | p. 36 |
| ANNEX I | p. 39 |
| ANNEX II | p. 43 |

ABREVIATURES

arag. = aragonès

cast. = castellà

cat. = català

m. = mapa

p. e. = punt d'enquesta

ALC = Griera, A (1962-1969). *Atlas lingüístic de Catalunya* (2a ed.) (Vol. 1-8).
Barcelona: La Poligrafa.

ALDC = Veny, J., i Pons, L. (2001-2019). *Atles lingüístic del domini català* (Vol. 1-9).
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. <<https://aldc.espaies.iec.cat>>.

ALEANR = Alvar, M., amb la col. de Llorente, A., Buesa, T., Alvar, E. (1979-1983). *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja* (Vol. 1-12). Madrid: La Muralla.

ALG = Séguy, J., amb la col. de Allières, J., Bernès, A., Bouzet, J., Companys, M., Fournié, M., Lalanne, Th. (1954). *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne* (Vol. 1-6). Paris: Centre National de la Recherche Scientifique.

DB = Ballarín, A. (1978). *Diccionario del benasqués* (2a ed. aumentada y corregida).
Zaragoza: La Editorial. <<http://diccionariobenasques.com>>.

ETLEN = d'Andrés, R. (dir.), Álvarez-Balbuena, F., Suárez, X. M., i Rodríguez, M. (2017). *Estudiu de la transición llingüística na zona Eo-Navia, Asturias. ETLEN. Atles llingüísticu. Dialectográficu - Horiométricu – Dialectométricu*. Uviéu: Trabe.

1. INTRODUCCIÓ

A la vall pirenaica de Benasc, al nord-est de la província aragonesa d'Osca, s'hi parla el patuès. El patuès, conegut en l'àmbit filològic com a benasquès, constitueix una viva mostra de les fronteres romàniques peninsulars.

Des dels inicis de la dialectologia pirenaica a finals del segle XIX, un gavadal d'estudiosos ha intentat filiar el benasquès a un dels dominis lingüístics adjacents, o bé el de l'aragonès o bé el del català. La idiosincràsia del parlar de la Vall de Benasc, però, lluny de fer caure la balança cap a un costat o cap a l'altre, demostra una clara gradualitat entre ambdós dominis; és el camí per on s'entrecreuen feixos d'isoglosses sinuoses, és la cruïlla benasquesa.

1.1. *Objectius*

En aquest treball ens proposem investigar la frontera lingüística catalanoaragonesa (o aragonesocatalana) a la zona de la Vall de Benasc a través de la mirada que en fan l'*Atlas lingüístic de Catalunya*, de Mn. Antoni Griera; l'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, de Jean Séguy; l'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja*, de Manuel Alvar i, en darrer lloc, l'*Atles Lingüístic del Domini Català*, de Joan Veny i Lídia Pons.

La nostra recerca se circumscriu en l'àmbit de la geolingüística¹ o geografia lingüística, disciplina instituïda l'any 1902 amb la publicació del primer volum de l'*Atlas Linguistique de la France (ALF)*, de Jules Gilliéron.

¹ Una definició de *geolingüística* és la que dona el romanista moldau Eugen Coșeriu: «un método dialectológico y comparativo [...] que presupone el registro en mapas especiales de un número relativamente elevado de formas lingüísticas (fónicas, léxicas o gramaticales) comprobadas mediante encuesta directa y unitaria en una red de puntos de un territorio determinado» (García, 2007: 323). En aquesta mateixa direcció, però com a branca autònoma de la dialectologia, és la subsegüent definició proposada per Nagore (2013: 9): «a cheografa lingüistica ye a disciplina que estudia as bariazions lingüísticas en relación con o territorio. Conzeuto fundamental ye o termino griego “diatopos” [διατόπος] = ‘[bariación] a trabiés d'o espacio’. E l'achetibo deribato correspondién: *diatopico* ‘relacionato con a bariazión á trabiés d'o espacio’. D'a mesma traza que *diacronico* ye ‘relacionato con a bariazión á trabiés d'o tiempo’».

La tria que s'ha fet dels atles per a realitzar la investigació no es pot, ni de bon tros, justificar per l'atzar, sinó que respon a l'atracció lingüística que despertà la parla d'aquest enclavament pirenaic d'ençà de les primeres exploracions del lingüista francès Jean-Joseph Saroïhandy, considerat el pare de la dialectologia aragonesa.² Els quatre atles, que reporten cinc dominis lingüístics diferents (el català a l'*ALC* i l'*ALDC*, el gascó a l'*ALG* i l'aragonès, el castellà i l'eusquera a l'*ALEANR*), s'esforcen per traslladar alguna localitat de la Vall de Benasc (mal que el punt d'enquesta s'escapi dels dominis lingüístics pertinents) fent palès el gran interès per descriure i analitzar el que, a la llum de dècades d'estudi de grans personalitats de la filologia romànica, s'ha classificat dins del complex i fructífer dels mons romànics de frontera.

Així, tot agafant-nos de les directrius de la dialectologia tradicional, amb els quatre atles com a màxims indicadors d'aquesta disciplina, els nostres objectius són: en primer lloc, classificar totes les respostes que hem recollit dels punts d'enquesta de la Vall de Benasc atenint-nos a cinc geotipus i a l'atles de procedència (*ALC*, *ALG*, *ALEANR* i *ALDC*); en segon lloc, posar en clar els resultats obtinguts amb el propòsit de caracteritzar la frontera lingüística de cada atles d'acord amb un enfocament horiomètric de les cinc geovariants.

1.2. Metodologia

Com exposa García (2007: 332), la feina dels geolingüistes no és minuciosa, ja que aspira a tenir una panoràmica general del domini lingüístic estudiat. Així, abans de res, vam convenir un seguit de bibliografia monogràfica sobre el benasquès que ens facilités informació addicional, més acurada, a la dels atles. Les obres seleccionades foren: d'una banda, el *Diccionario del benasqués* (*DB*), recull immillorable de milers de paraules del parlar de la vila de Benasc, de l'escriptor i estudiós benasquès Ángel Ballarín Coronel; de l'altra, *Elementos de fonética y morfosintaxis benasquenses*, obra del major expert en benasquès, veí de Grist, el Doctor en Filologia Hispànica per la Universitat de Saragossa José Antonio Saura Rami.

² És gràcies a Joaquín Costa i «a su ensayo “Los dialectos de transición en general y los celtibérico-latinos en particular” (1878-1879), publicado en el *Boletín de la Institución Libre de Enseñanza*, y a la discrepancia que sobre este tema mostró el hispanista francés Alfred Morel-Fatio, fue el responsable de la llegada al Alto Aragón en el año 1896 del filólogo francés Jean-Joseph Saroïhandy, alumno de Morel-Fatio, y, con ello, del inicio del estudio científico de la dialectología aragonesa» (Latas, 2013: 265-266).

1.2.1. Buidatge

No podem efectuar els primers passos per aquest món romànic de frontera sense fer esment a la construcció del corpus lingüístic, l'eix vertebrador de la investigació. És en aquesta direcció que van recaure els primers esforços del treball: el feixuc procés del buidatge, és a dir, la transcripció manual, paraula per paraula, sobre suport informàtic, del conjunt de veus que els mapes de cada atles ens proporcionaven dels punts d'enquesta de la Vall de Benasc.

Vam començar per l'*ALDC* condicionats per les facilitats que ens procurava que set dels vuit volums publicats³, i part dels materials complementaris, estiguessin digitalitzats i en accés obert; això va agilitzar considerablement la nostra feina tot i la impossibilitat de fer “copia i enganxa” amb cada transcripció dels mapes (el format dels fitxers ens ho impedia). A partir del vuitè volum ja va ser necessari consultar el llibre en format físic.

Acabat l'*ALDC* vam iniciar el buidatge de l'*ALEANR*; abans de començar-lo però, convenia trobar una solució a la transcripció, ja que a diferència de l'*ALDC*, que utilitzava l'alfabet fonètic internacional (AFI) amb lleugeres adaptacions⁴, el sistema emprat als dotze volums de l'*ALEANR*, l'alfabet fonètic de *la Revista de Filología Española* (RFE), obligava a fer un seguit de consideracions: donades les característiques del treball i el poc temps per realitzar-lo, es va decidir no adaptar les respostes a l'AFI; el procés era molt lent i la data de lliurament ho impedia. La solució passava per una aproximació ortograficofonètica seguint, en la mesura del possible, la proposta ortogràfica per al benasquès i l'aragonès de la revista *De Lingua Aragonensi*, publicació de la *Sociedad de Lingüística Aragonesa* (SLA).

Enllestit l'*ALEANR*, tot semblava indicar que l'*ALG* seria el darrer atles a buidar, però la sorpresa fou majúscula quan ens adonarem, després de buidar els tres primers volums amb els criteris gràfics de la SLA, que a partir del quart es canviaven els criteris d'edició;

³ Amb el corpus lingüístic acabat i l'anàlisi iniciada, va sortir al mercat el novè volum de l'*ALDC* dedicat a la morfologia verbal, sintaxi i fonotsintaxi. Ara com ara, només l'hem pogut fullejar superficialment i buidar-ne trenta-nou mapes. Queda, doncs, pendent per a futures investigacions.

⁴ cf. *ALDC, Introducció*.

els punts fronterers amb el gascó, entre els quals el de la vall de Benasc (E4), se suprimien.⁵

Amb la mirada gascona ranca i amb un corpus insuficient per portar a efecte les línies d'investigació, s'optà per falcar-lo amb un quart atles. L'*ALC*, des de la seva mirada catalana, i amb l'afegit històric de ser el primer atles d'un domini lingüístic peninsular era, si no l'únic, el millor candidat. En aquest cas també es va adaptar la transcripció a les convencions ortogràfiques de la SLA, ja que l'*ALC* empra l'alfabet de l'*ALF*.⁶

D'aquesta manera posavem punt final al buidatge que, tot i esvorancat, ens fornia en abundància de veus per escrutar.⁷

1.2.2. Escrutini i analisi

L'anàlisi de les dades buides s'ha efectuat en dues fases:

- 1) Inventariat de les dades segons el geotipus i l'atles de procedència.

La classificació geodiferencial s'ha realitzat d'acord amb l'excel·lent ponència *Sobre el benasquès* (Rafel, 1980). L'article es basteix en l'anàlisi i sistematització dels materials recollits per l'autor a la Vall de Benasc segons sis geotipus⁸ de tipus fonètic i morfològic, dels quals nosaltres n'hem tingut en compte cinc:

1. La partició del benasquès segons l'alternança vocàlica *a/e* en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals.
2. La palatalització de la L llatina dels grups consonàntics PL, KL, BL, GL i FL a inici i interior de mot.

⁵ Així justifica Séguy (*ALG*, vol. IV, avant-propos, p. 13-14) els canvis de criteri: «il a paru inutile de conserver cette ceinture, puisque les atlas limitrophes sont en cours de publication ou en cours d'enquête».

⁶ Hem emprat la segona edició de l'*ALC*, en la qual el sistema de transcripció fonètica ha estat simplificada respecte al de la primera.

⁷ El corpus heterogeni obtingut del buidatge dels quatre atles no s'adjunta en aquest treball.

⁸ Per geotipus entenem «espaci xeollingüístic conformaú pola superposición d'àrees llingüístiques acumulaes, con distribución xeográfica parcialmente coincidente» (ETLEN, 2017: 14).

3. La palatalització de la L consonant llatina inicial de mot.
4. La conservació de -o final
5. La diftongació o no diftongació de les vocals llatines Ě i Ö.

Un cop destriades manualment totes i cadascuna de les formes, les hem disposat per taules segons el geotipus i, al mateix temps, per facilitar-ne l'anàlisi quantitativa i la consulta posterior, en funció de l'atles i volum de procedència.⁹

2) Anàlisi quantitativa i filiació dels geotipus.

Les línies mestres de l'anàlisi posterior recauen sobre l'innovador mètode horiomètric, creat per l'equip de l'*ETLEN*, de la Universidá d'Uviéu. L'horiometria «significa ‘medición de la frontera (lingüística)’ y es un término formado a partir de las voces griegas ὄπιον ‘frontera, límite’ y μέτρον ‘medida’» (Álvarez-Balbuena / de Andrés / Suárez / Cueto, 2011: 113). Gràcies a aquest mètode podrem mesurar «la fala de cada llugar acordies cola so adscripció a ún o otru de los xeotipos llingüísticos limítrofes» (ETLEN, 2017: 13), és a dir, «na adscripción de los trazos xeodiferenciales a un espacio o bien *occidental*, o bien *oriental*, o bien *axial* (alredor del eje de contactu de los espacios occidental y oriental)» (ETLEN, 2017: 14). Amb aquesta terminologia de caràcter geogràfic adaptada a la nostra zona d'estudi evitarem el debat estèril (i acalorat) sobre la filiació del benasquès.

Amb aquesta anàlisi, però, no volem crear un atles horiomètric¹⁰, tot just ambicionem mostrar l'adscripció proporcional occidental, oriental o axial de les cinc geovariants a cadascun dels atles. Convindria, doncs, aclarir que el concepte en qüestió l'hem anostrat per adaptar-lo a les necessitats de la investigació. En cap cas podrem establir una frontera lingüística donades les característiques dels atles lingüístics i les poques geovariants estudiades¹¹, però sí una visió panoràmica, amb xifres orientatives, de la incidència de cada fenomen.

⁹ cf. *Annexos II*.

¹⁰ Per atles horiomètric s'entén «una colección de mapas que recogen, mediante cálculos matemáticos, la proporción de elementos “occidentales” y “orientales”» (Álvarez-Balbuena / de Andrés / Suárez / Cueto, 2011: 113).

¹¹ Contrastar la irrisòria xifra de cinc fenòmens geodiferencials del nostre estudi amb els 368 de l'*ETLEN*.

2. ELS ATLES LINGÜÍSTICS

2.1. Caracterització dels atles lingüístics

A continuació, i per ordre cronològic de publicació, fem una caracterització sintètica dels atles emprats en aquest estudi.

2.1.1. *Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*

L'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, de Mn. Antoni Griera, fou el primer atles lingüístic realitzat a la península Ibèrica i el tercer de tota la Romània.¹² Plantejat com una extensió de l'*ALF*, abraça tot el domini lingüístic català i part de l'aragonès¹³ amb cent cinc punts repartits per tota la geografia. Per realitzar el qüestionari, Griera es basà en el mateix que havia disposat Gilliéron pel seu *Atlas linguistique de la Corse* (1914-1915), bo i adaptant-lo a la realitat dels parlars catalans i augmentant-lo considerablement, fins a 2.886 preguntes. De la mateixa manera, ajustà l'alfabet fonètic de l'*ALF* al català.

De publicació sincopada a causa d'un seguit de desavinences personals amb l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'aparició dels cinc primers volums s'allargà entre els anys 1923 i 1926. Amb l'esclat de la Guerra Civil i la pèrdua dels materials¹⁴ que havien de configurar els darrers tres volums, es va aturar en sec «aquest monument consagrat a la llengua catalana».¹⁵ Quaranta anys més tard, entre 1963 i 1964, Griera en reprendria la publicació amb l'ajuda de Mn. Antoni Pladevall, qui se'n carregà de refer les enquestes.¹⁶

¹² Recordem que els dos primers foren l'*Atlas linguistique de la France* (1902-1910) i l'*Atlas linguistique de la Corse* (1914-1915).

¹³ A l'*ALC* «son puntos d'encuesta en Aragón bels lugars de fabla aragonesa: 1 = Campo, 2 = Benás, 15 = Fonz, 17 = Graus. Un lugar de fabla castellana, anque con muito bocabulario aragonés: 16 = Binéfar» (Nagore, 2013: 13).

¹⁴ Així ho explica Girera: “arribat el 1936, convençut que no estaven segurs a casa [els materials de l'*ALC*], els vaig fer amagar a les golfes de l’«Hogar de Santa Teresita» de la plaça de Laforja, segur de que la revolució respectaria aquella casa de religioses estrangeres. Al cap d'unes setmanes de revolució les monges foren evacuades a Alemanya [sic]. Un comitè revolucionari s'empra de l’«Hogar». On anaren a parar els materials de l'*Atlas lingüístic de Catalunya?*” (Griera, 1963: 100).

¹⁵ Griera, 1963: 100.

¹⁶ No sense polèmica, la col·laboració de Pladevall ha qüestionat la versemblança de les dades dels atles: «aun sin dudar de la buena voluntad de tal explorador, que por otra parte no era especialista en lingüística, podía esperarse que

2.1.2. *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*

L'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, de Jean Séguy, publicat en sis volums entre 1954 i 1973, comprèn els dominis de l'occità gascó i algunes localitats limítrofes tant al sud¹⁷ com al nord de la frontera. L'*ALG* és el primer atles *per regions*, idea traçada l'any 1940 per Albert Dauzat.¹⁸ La innovació metodològica més destacada de l'*ALG* rau en la tria dels subjectes i dels enquestadors; s'apostà per entrevistar a més d'un informant, en lloc d'un de sol, per a poder confrontar les respostes i evitar errors; encara més, els investigadors encarregats de fer les enquestes eren nadius del poble, capaços d'expressar-se en el dialecte local, s'evitaven així possibles interferències amb el francès i s'obtenien respostes més genuïnes.¹⁹

2.1.3. *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*

L'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*, és el tercer atles *per regions* confeccionat per Manuel Alvar. L'embrió del projecte cal buscar-lo al *Proyecto de un Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón*, publicat l'any 1963; de primeres, l'atles només havia de circumdar Aragó, però raons de pes, sobretot de caràcter lingüístic, van acabar per ampliar la zona d'estudi a les adjacents Navarra i Rioja. Setze anys més tard, el 1979, sortiria publicat el primer volum, i el dotzè, i últim, el 1983. Paral·lelament, l'atles recull el guant de l'escola d'Hamburg i la seva proposta de “Paraules i Coses” (Wörter und Sachen), incorporant mapes de tipus etnogràfic amb il·lustracions i imatges.

L'*ALEANR* es va confeccionar sobre la base de 175 punts d'enquesta, repartits majoritàriament per les tres regions que l'intitulen; de més a menys les localitats

su participación en una obra interrumpida durante tanto tiempo, con una sensibilidad auditiva distinta, con una manera distinta de interpretar, y en la mayoría de los casos con sujetos distintos, había de traer como consecuencia algunos resultados distintos en los tres últimos volúmenes (VI, VII, y VIII) con respecto a los cinco anteriores» (Gargallo, 1990: 177).

¹⁷ Són d'especial interès les localitats pirenaiques d'Ansó [E1], Torla [E2], Bielsa [E3], Benasc [E4] i Esterri d'Àneu [E5].

¹⁸ Albert Dauzat creà «el plan del *Nouvel Atlas linguistique de la France par régions (NALF)*, que tantos frutos ha dado, pero la reflexión teórica subyacente se debe en realidad a Karl Jaberg, que había defendido científicamente la coexistencia de atlas de grande y de pequeño dominio como estructuras complementarias» (García, 2007: 329).

¹⁹ cf. ALG, vol. I, *préface*.

seleccionades queden repartides per províncies de la següent manera: Osca 41²⁰; Saragossa 30; Terol 36; Navarra 36; Rioja 21. Altrament, Alvar va afegir un seguit de localitats frontereres de les províncies de Castelló (3), València (2), Vitòria (2), Guadalajara (2), Cuenca (2) i Burgos (1). Pensat des d'una perspectiva administrativa (o preautonòmica), les zones estudiades no estan determinades pels dominis lingüístics, fet que justifica, per exemple, l'absència de punts d'enquesta a l'oest de l'Aragó. Els 175 punts foren explorats per Antonio Llorente, Tomas Buesa i Manuel Alvar.

2.1.4. *Atles lingüístic del domini català (ALDC)*

L'*Atles lingüístic del domini català (ALDC)*, actualment sota la direcció de Joan Veny i Lídia Pons, és el vast projecte anunciat el 1952 per Antoni M. Badia i Margarit i Germà Colón. L'origen de l'*ALDC* cal buscar-lo en la necessitat «d'omplir el buit deixat per l'*Atlas lingüístic* de Griera i de millorar-lo, en la mesura de les possibilitats, amb l'aplicació dels nous mètodes de la geografia lingüística» (Veny, 1982: 11). Altres factors, com l'estancament de l'*Atlas Lingüístico de la Península Ibérica (ALPI)* o les poques localitats enquestades a l'*Atlas Linguistique des Pyrénées Orientales (ALPO)*, requerien un nou atles per als territoris de llengua catalana.

El qüestionari, elaborat per Badia i Margarit i Joan Veny, constava de 2.016 preguntes. D'altra banda, es consideraven fins a 150 localitats per a representar totes les àrees dialectals del català i les franges de transició entre l'aragonès, per un costat, i l'occità, per l'altre. Pel que fa als informants, es va optar per la pluralitat de veus, des d'un sol individu fins a grups de tres o quatre persones.

Si bé les enquestes es van finalitzar el 1978, avatars d'índole diversa van paralitzar el projecte fins al 1987. L'any 2001, finalment, sortia a la llum el primer volum de l'*ALDC*.

²⁰ No és d'estranyar que la província d'Osca sigui la més farcida de les tres aragoneses; la singularitat lingüística de l'Alt Aragó no se li podia escapar a l'autor de *El dialecto aragonés* (1953): «una parte del dominio aragonés, y acaso la más importante (me refiero, claro está, a las zonas pirenaicas), presenta un dialecto arcaico en retroceso y agostamiento. Para salvar todo lo salvable, vamos a usar un cuestionario riquísimo: 2.570 preguntas, frente a las 1.320 del ALPI o a las 2.500 que con las adiciones tuvo el ALEA. Con este cuestionario pretendemos escudriñar en cada pueblo todas las parcelas de su vocabulario, que de ese modo quedaran salvadas de su total extinción» (Alvar, 1962-1964: 15).

Actualment s'han publicat els nou volums constituïts de l'atles i resten per editar dos volums d'etnotextos i tres del *Petit Atles Lingüístic del Domini Català (PALDC)*.

2.2. *Els punts d'enquesta benasquesos*

Anotem, tot just al dessota, en format de fitxa, les dades corresponents als punts d'enquesta de la Vall de Benasc segons l'atles d'origen.

2.2.1. *Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*

| | |
|---------------------------|--|
| Punt d'enquesta | 2, correspon a la vila de Benasc |
| Fase de l'enquesta | Del 4 al 8 d'agost de 1916 ²¹ |
| Investigador | Mn. Antoni Griera |
| Informador | «Felip Riba, de seixanta vuit anys, ferrer. Ha viscut sempre a la localitat. Li falten algunes dents, i, en pronunciar, posa la llengua a la mandíbula inferior» ²² |

2.2.2. *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*

En el cas de l'*ALG*, els resultats de Benasc (E4) no s'han obtingut a través d'enquestes directes, sinó per la compilació d'estudis lingüístics d'origen molt divers relacionats amb la zona de l'Alt Aragó; posteriorment, s'han adaptat fonèticament i traslladat als mapes. Aquests estudis són:

- Badia, A. M. (1948). *Contribución al vocabulario aragonés moderno*. Zaragoza: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

- Elcock, W. D. (1939). *De quelques affinités phonétiques entre l'aragonais et le béarnais*. Paris: Librairie E. Dorz.

²¹ Griera (1963: 120) recorda el seu pas per la Vall de Benasc amb una anècdota d'allò més cadavèrica: «al cim de la Maladeta, uns llamps havien mort a uns excursionistes i a un guia de Benasc. Mossèn Oliveras, excursionista impertèrrit, s'havia salvat per miracle. Era aquí en vetlla del cadàver d'un dels accidentats, conservat amb neu, i que uns empleats de la funerària de Barcelona vingueren a recollir. Aquests empleats, que dormiren prop del meu departament de la posada de Azcon, tota la nit contaren gestes macabres de desenterraments de cadàvers».

²² cf. Griera, *ALC, Introducció*.

- Krüger, F. (1936-1939). *Die Hochpyrenäen*. (Vol. 1-6). Hamburg: Hansischer Gildenverlag.
- Kuhn, A. (1935). Der Hocharagonische Dialekt. *Revue de Linguistique Romane*, 9, 1-312.
- Schmitt, A. T. (1934). *La terminologie pastorale dans les Pyrénées centrales*. Paris: Librairie E. Dorz.
- Els quatre primers volums de l'*ALC* (1923-1929).
- Enquestes realitzades per W. D. Elcock a Benasc, Bielsa i Torla entre 1932 i 1933 amb el qüestionari de l'*ALC*.

2.2.3. *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*

| | |
|---------------------------|---|
| Punt d'enquesta | HU 201, no s'especifica si correspon a la vila de Benasc o a la Vall de Benasc. |
| Fase de l'enquesta | 1963 |
| Investigador | Antonio Llorente |
| Informador | No s'especifica |

2.2.4. *Atles lingüístic del domini català (ALDC)*

a) Cerler

| | |
|---------------------------|---|
| Punt d'enquesta | 87, correspon al poble de Cerler. |
| Fase de l'enquesta | De l'1 al 6 d'agost de 1978 |
| Investigador | Joaquim Rafel |
| Informador | Joaquim Güerri i Castan: natural de la població, 60 anys, ramader, instrucció primària. |

b) Eressué

| | |
|---------------------------|--|
| Punt d'enquesta | 94, correspon al poble d'Eressué. |
| Fase de l'enquesta | Del 15 al 20 de juliol de 1978 |
| Investigador | Joaquim Rafel |
| Informador | Antoni Lobera i Labiero: natural de la població, 65 anys, pagès i jornaler, instrucció primària. Antoni Arcas i Mallo: natural de la població, 50 anys, pagès i ramader, instrucció primària. |

3. ANÀLISI DELS GEOTIPUS

3.1. Alternança vocàlica a/e en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals

El domini lingüístic del benasquès es reparteix en dues zones clarament diferenciades per «la isoglosa que determina el cambio de la /a/ atona en /e/ en posición final cuando va seguida de consonante, resultado fonético que afecta a las formas de plural de los temas en -A latinos y a varios de los tiempos de la morfología verbal» (Saura, 2003: 28); o, en altres paraules, que els pobles més al septentrió de la vall (Benasc, Grist, Cerler, Saünc i Ancils) formen el plural amb el paradigma *-es* (ex. *craba-crabes* ‘cabra’), mentre que als vilatges més meridionals (Sesué, Sos, Eressué, Ramastué, Arasán, Liri, Urmella, Bisaurri, Renanué, Gabás, Castejón de Sos, El Run, Chía i Villanova) no s’hi observa tal alternança vocàlica, ja que afegeixen una *-s* a la forma singular per configurar el plural (ex. *craba-crabas* ‘cabra’).

3.1.1. Resultats de l’escrutini

Escau advertir que aquesta variació interna ens ha impedit realitzar una anàlisi completa i comparativa del geotipus entre els quatre atles. El problema neix, per un costat, dels punts d’enquesta de l’*ALC*, l’*ALG* i l’*ALEANR*; per l’altre, de com s’han traslladat les dades recollides a l’*ALG* i l’*ALEANR*.

En primer lloc, els tres atles només prenen mostres de Benasc, zona nord amb alternança, fent impossible la comparativa i, de retop, el reconeixement de la isoglossa; amb l’agreujant, tot sigui dit de pas, que sota aquesta etiqueta no s’especifica si es tracta de la vila de Benasc, capital de la vall, o la denominació genèrica per referir-se, en conjunt, a l’enclavament pirenaic. Prenent en compte la variació interna del benasquès, aquesta observació no és menor, ja que ens podria conduir cap a deduccions errònies.²³

²³ D’aquest fet ens adverteix Rafel: «si ens fiem d’alguns treballs de síntesi, veurem que afirmen l’una cosa o l’altra [l’alternança o absència de *a/e* en les formes de plural] per a tota la vall, i això depèn de si han basat la seva informació en investigacions fetes a localitats de la part més meridional o de la part més septentrional» (Rafel, 1980: 596).

En segon lloc, la regularitat en les vacil·lacions entre *a/e* observades tant a l'*ALG* com a l'*ALEANR*. S'han unificat les respostes de diverses localitats? O, altrament, es tracta d'un error humà?

En el cas de l'*ALG* sabem que s'han fusionat materials d'origen diversos, atès que la informació recollida dels punts aragonesos i catalans fronterers amb el gascó no es va fer per enquesta, sinó per compilació (§2.2.2), raó que justificaria els equívocs.²⁴ Quant a l'*ALEANR*, no se'ns acudeixen altres hipòtesis que les ja plantejades: o bé la fusió de les respostes sota el nom genèric de Benasc, o bé el factor humà. La destresa de l'investigador a l'hora de destriar els sons, així com el mètode i la llengua emprats per aquest durant l'entrevista amb l'informant, hi tenen molt a dir; de la cura de l'explorador dependrà una bona transcripció, com també la comoditat de l'entrevistat per obtenir respostes espontànies i genuïnes.²⁵

És per aquests motius que hem convingut reservar per una altra ocasió les dades de l'*ALC*, l'*ALG* i l'*ALEANR* i concentrar-nos en l'examen de les dades proporcionades per l'*ALDC*, l'únic atles amb dos punts d'enquesta per a la vall, Cerler i Eressué, en el qual podem observar el desdoblament en la variació morfològica de les formes de plural.

Separat el gra de la palla, les dades inventariades ens serveixen per afirmar que la isoglossa de tipus morfològic que fractura la vall en dues meitats, entre els parlars septentrionals i meridionals, segons l'alternança *a/e* en el plural, està ben traçada a l'*ALDC*, tant a les formes nominals com verbals.

A tall de postil·la, cal destacar algunes irregularitats que se'ns han mostrat en el decurs de l'escrutini:

²⁴ cf. nota 23.

²⁵ Volem assenyalar, però, que en cap cas és una crítica malintencionada; al final cada atles és fill del seu temps i d'unes circumstàncies molt concretes, la vàlua històrica és inqüestionable.

| Cerler (87) | Eressué (94) |
|---|--|
| [bw̚ enas t'arðes] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1860, p.e. 87) | [lez ð'ew] (cf. ALDC, llistes vol. II, m. 381, p.e. 94) |
| [almas] (cf. ALDC, llistes vol. VIII, L 104, p.e. 87) | [k'endres] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1540, p.e. 94) |
| [kit̚ iβes] ²⁶ (cf. ALDC, vol. IX, m. 2027, p.e. 84) | [k'arðes] (cf. ALDC, llistes vol. V, P 27 i 28, p.e. 94) |
| [an' es] ²⁷ (cf. ALDC, vol. IX, m. 2082, p.e. 84) | [nw' eses] (cf. ALDC, vol. V, m. 1226, p.e. 94) |

3.1.2. Conclusions

Amb les dades escrutades de l'*ALDC* a la mà i vista la realitat bipartida del geotípus, difícilment podem assignar aquesta geovariant a lòrbita o bé del bloc oriental o bé de l'occidental; ja ho hem vist, mentre l'àrea meridional de la vall és de filiació oriental, la més septentrional ho és de l'occidental. Constitueix, doncs, una realitat axial, que posa al descobert la singularitat fronterera del benasquès.

3.2. Palatalització de la L llatina dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL, FL

La palatalització de la lateral [l] llatina dels grups consonàntics PL-, KL-, BL-, GL-, FL- a inici o interior de mot és un fenomen típicament ribagorçà²⁸ i, per extensió, propi del parlar de la Vall de Benasc. Tret, però, en procés de regressió entre els parlants més joves de l'enclavament pirenaic, que despalatalitzen i pronuncien a la manera italiana (Saura, 2003: 80).

Els materials recollits dels quatre atles donen fe d'aquest tret, per bé que cada grup no té el mateix pes en el total de paraules inventariades. I és que, de fet, el fenomen s'observa en els mateixos mots, valgui les variacions morfològiques que hi pugui haver entre les respostes dels mapes de la col·lecció de volums.

²⁶ Segons Saura (2003: 223), la segona persona del plural del pretèrit imperfet d'indicatiu es forma amb la terminació -ibets.

²⁷ Segons Saura (2003: 220), la segona persona del plural del present d'indicatiu es forma amb la terminació -ets.

²⁸ A la Baixa Ribagorça el grup consonàntic -rl- també palatalitza (Veny / Massanell, 2015: 262).

3.2.1. Resultats de l'escrutini

La taula reproduïda al dessota mostra clarament la desproporció de cadascun dels conjunts consonàntics:

| Atles | | PL | | KL | | BL | | FL | | GL | |
|--------|----|---------|----------|---------|----------|---------|----------|---------|----------|---------|----------|
| | | INICIAL | INTERIOR |
| ALC | | 7 | 3 | 8 | 7 | 3 | - | 5 | - | - | 1 |
| ALG | | 5 | - | 2 | 5 | 1 | - | 3 | - | 1 | 1 |
| ALEANR | | 13 | 5 | 7 | 10 | 1 | 2 | 1 | 1 | 1 | 2 |
| ALDC | 87 | 21 | 5 | 5 | 6 | 10 | 2 | 7 | 1 | - | - |
| | 94 | 25 | 7 | 10 | 11 | 8 | 2 | 4 | 2 | - | 2 |

3.2.2. Conclusions

Si bé la palatalització d'aquests grups consonàntics es pot trobar a bona part de la Romania, la solució ribagorçana, concretada a la Vall de Benasc, constitueix un tret de difícil filiació. Ni el bloc oriental ni l'occidental palatalitzen la [l] d'aquests grups consonàntics, ja sigui a inici de mot com rere consonant. Constitueix, doncs, una característica axial, que de bell nou reivindica el caràcter fronterer del benasquès.

3.3. Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot

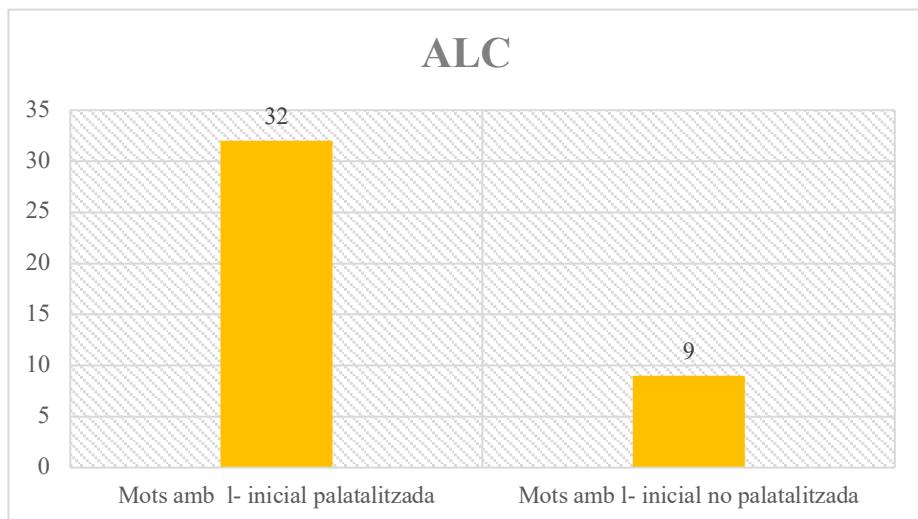
La palatalització de la L- inicial llatina és una característica pròpia del benasquès i dels parlars de la Ribagorça²⁹; per descomptat, també ho és del català en tot el seu domini (Badia, 1994: 182). En el parlar de la Vall de Benasc s'hi observa de manera regularitzada, restant sense palatalitzar en un grapat de mots d'origen aragonès i castellà i en alguns topònims de la vall (Saura, 2003: 79).

Vegem els resultats dels atles degudament escodrinyats:

²⁹ «dende l'Alta Ribagorza (Bal de Benás, El Solano, redolada de Castilló de Sos) e Ribagorza Meya (redolada de Campo, Bal de Bardaxín, Bal de Lierp,...) dic ra redoldada de Graus e toda a Baixa Ribagorza (Estadilla, Fonz)» (Nagore, 2013: 28).

3.3.1. Resultats de l'escrutini

3.3.1.1. ALC



L'escrutini de l'*ALC* aporta uns resultats força clars, la palatalització de la L inicial és un tret majoritari a bona part dels mots llistats, trenta-nou enfront dels nou que no segueixen la línia hegemònica. Els mots que defugen la norma són: *línia*, *lábios*, *letanías*³⁰, *lechuga*, *líno*, *limón*, *laurél*, *ladrills*³¹ i *lúsco*.

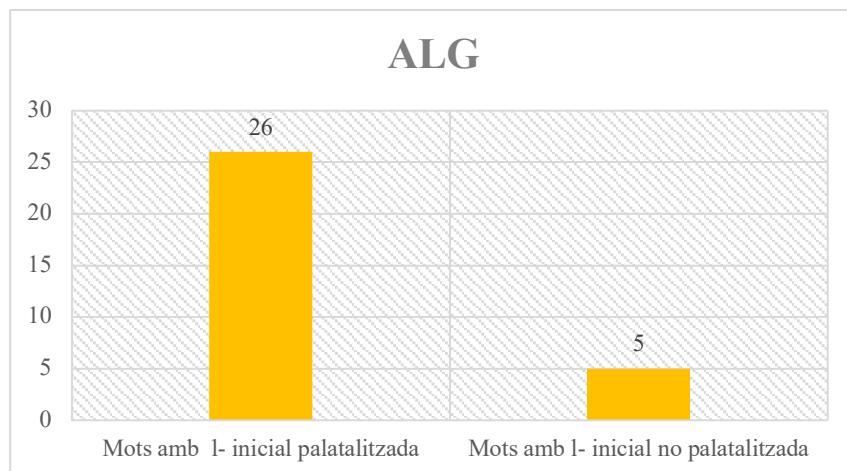
D'aquests nou mots, *línia*, *lábios* i *lúsco* queden recollits al DB; segons les entrades corresponents, en benasquès trobaríem els binomis *línia-llínia* (Ballarín, 1978: 295) i *lábio-llábio* (Ballarín, 1978: 293), amb doble possibilitat, amb palatalització o sense, a diferència de *llúsco* (Ballarín, 1978: 307), que només registra amb consonant palatal; *limón* i *lábio* queden recollits, paral·lelament, als materials de Rafel (1980: 601) i Saura (2003: 79), respectivament. Les formes restants (*letanías*, *líno*, *laurél* i *ladrills*), no les hem detectat en cap de les obres considerades.

³⁰ ‘lledànies’.

³¹ ‘rajoles’.

El mot *lechúga* és un cas a part, ja que en benasquès la paraula com a tal no existeix; per referir-se al que nosaltres coneixem com *enciam* empren el substantiu *ensalada*.³² Es tracta, doncs, d'un error de l'informant.

3.3.1.2. ALG

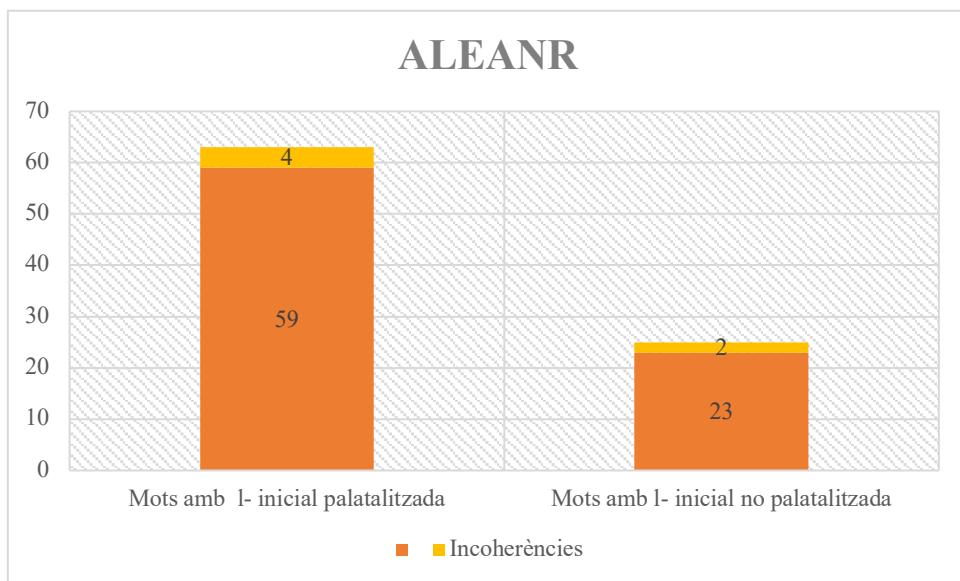


Agafant el testimoni de l'atles de Mn. Griera, l'*ALG*, segueix el mateix perfil; bona part de les mostres totals palatalitzen, vint-i-sis per ser exactes, i una irrisòria xifra de cinc divergeix d'aquest tret característic del parlar benasquès. En aquest cas, els mots que convé posar en quarantena són: *langósta*, *limáco*, *lénya*, *ligéro* i *leixíga*.

Prencent de bell nou el diccionari de referència, el *DB*, trobem que *langósta* o l'esperable **llangósta* no hi tenen cabuda; en tot cas, els mots més genuïns per referir-se a aquesta bestioleta saltadora de la família dels ortòpters és o bé *pantigána* (Ballarín, 1978: 362) o bé *saltadó* (Ballarín, 1978: 446), registrades també a l'*ALG* en el mateix mapa que *langósta*, el 51. De *limáco*, *lénya* i *leixíga* només assenyalarem que el *DB* les aplica amb palatalització, és a dir: *llimáko* (Ballarín, 1978: 302), *lléña* (Ballarín, 1978: 301) i *lleixíga* (Ballarín, 1978: 300); el terme *ligéro* no l'hem sabut trobar ni al *DB* ni en cap dels estudis de referència.

³² Així ho explica A. Ballarín a l'entrada *ensalada* del DB: “la ensalada por antonomasia, en Benasque, es la lechuga. Si el benasqués dice «en mincháu ensaláda», ha de entenderse que ha comido lechuga; de lo contrario, dirá «e mincháu ensaláda de tomáte», por ejemplo” (Ballarín, 1978: 146).

3.3.1.3. ALEANR



La tendència regularitzadora de la consonant palatal a inici de mot, idènticament als atles precedents, preval per sobre de les formes amb lateral alveolar sonora a l'ALEANR. Il·lustratiu és el dibuix; d'un total de vuitanta-nou formes, en trobem cinquanta-vuit que palatalitzen, davant vint-i-tres, que no. La franja groga que encapçala ambdues columnes correspon a les incoherències identificades en el transcurs de l'escrutini; això vol dir que s'ha detectat la mateixa paraula unes vegades amb palatalització i d'altres sense. És el cas de *llimpiá*³³-*limpiá*³⁴ i *llénya*³⁵-*lénya*³⁶. Tot faria pensar o bé en un lapsus calami de l'editorial (no oblidem que els mapes de l'ALEANR foren fets a mà) o bé en una badada del mateix transcriptor. No hi ha cap dubte que les formes genuïnes de les parelles anteriors són les que palatalitzen, així en fan testimoni el DB (*llinpiá* [Ballarín, 1978: 303] i *lléña* [Ballarín, 1978: 301]) i parcialment els materials de Rafel (1980).³⁷

Per a la vintena i escaig de paraules amb /l/ inicial hem configurat dos quadres en atenció a dos criteris: d'una banda, la correspondència total o parcial amb el DB, Rafel (1980) i

³³ cf. ALEANR, vol. I, m. 13, p.e. HU 201 i ALEANR, vol. IX, m. 1268, p.e. HU 201.

³⁴ cf. ALEANR, vol. I, m. 94, p.e. HU 201.

³⁵ cf. ALEANR, vol. II, m. 262, p.e. HU 201, i ALEANR, vol. III, m. 402, p.e. HU 201.

³⁶ cf. ALEANR, vol. II, m. 261, p.e. HU 201.

³⁷ Només reporta [límپیا].

Saura (2003); de l'altra, la discrepància amb la bibliografia adduïda i les formes proposades per aquesta.

1) Correspondència total o parcial

| ALEANR | Referència bibliogràfica |
|---|--|
| látigo (cf. ALEANR, vol. II, m. 163, p.e. HU 201) | Rafel, 1980: 601 |
| lómo (cf. ALEANR, vol. XI, m. 1496, p.e. HU 201) | Ballarín, 1978: 295 / Rafel, 1980: 601 / Saura, 2003: 79 |
| lifára ³⁸ (cf. ALEANR, vol. IX, m. 1158, 1159 i 1222, p.e. HU 201) | Ballarín, 1978: 295 / Saura, 2003: 79 |
| lúria ³⁹ (cf. ALEANR, vol. IV, m. 476, p.e. HU 201) | Ballarín, 1978: 295 / Saura, 2003: 79 |
| libón ⁴⁰ (cf. ALEANR, vol. X, m. 1384, p.e. HU 201) | Ballarín, 1978: 294-295 / Rafel, 1980: 601 / Saura, 2003: 79 |

2) Discrepant amb la bibliografia

| ALEANR | Forma proposada segons la bibliografia |
|--|--|
| lentilla (cf. ALEANR, vol. I, m. 111, p.e. HU 201) | dentilla (cf. Ballarín, 1978: 113) |
| yérba lóca ⁴¹ (cf. ALEANR, vol. III, m. 294, p.e. HU 201) | llóko (cf. Ballarín, 1978: 304) |
| lechón ⁴² (cf. ALEANR, vol. V, m. 645 i 649, p.e. HU 201) | llitón (cf. Ballarín, 1978: 304) |
| lixíga (cf. ALEANR, vol. VII, m. 896, p.e. HU 201) | lleixíga (cf. Ballarín, 1978: 300) |
| lavadéra (cf. ALEANR, vol. VII, m. 893, p.e. HU 201) | llabadó (cf. Ballarín, 1978: 296) |
| laganyóso (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1042, p.e. HU 201) | llagañoso (cf. Ballarín, 1978: 296) |
| lagánya (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1042, p.e. HU 201) | llagáña (cf. Ballarín, 1978: 296) |
| lúpia (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1046, p.e. HU 201) | llúpia (cf. Ballarín, 1978: 307) |
| loleta ⁴³ (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1003, p.e. HU 201) | llollo (cf. Ballarín, 1978: 304) |
| laminéro (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1129, p.e. HU 201) | llaminéro (cf. Ballarín, 1978: 297) |
| litarráda (cf. ALEANR, vol. X, m. 1403, p.e. HU 201) | llitarráda (cf. Ballarín, 1978: 303) |
| láso (cf. ALEANR, vol. XI, m. 1495, p.e. HU 201) | lláso (cf. Ballarín, 1978: 299) |

³⁸ Resposta del qüestionari a *juerga*, *merendona* i *alboroque*. Recollit al BE com a sinònim de *merendona* (Ballarín, 1978: 295).

³⁹ *Mustela lutra*: cat. *llúdria*; ar. *loira*; cast. *nutria*.

⁴⁰ *libón* (traduïble com ‘llac d’alta muntanya’) és la forma resultant de l’aglutinació de l’article singular masculí *l’* amb el substantiu *ibón* (cf. Saura, 2003: 120).

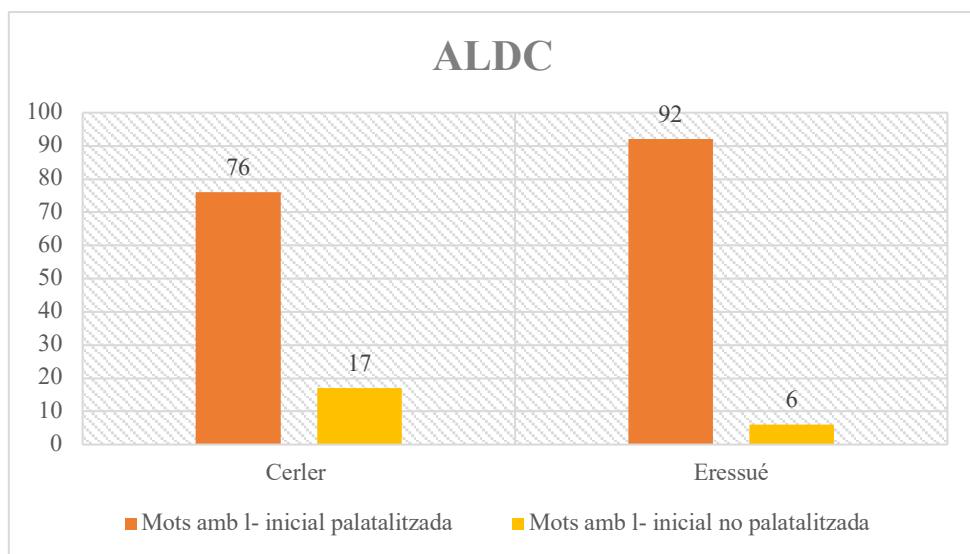
⁴¹ *Hyoscyamus niger*, planta al·lucinògena; dels seus afectes estupefaents en provindria el nom.

⁴² Respostes del qüestionari *cochinillo recién nacido* i *lechón*.

⁴³ Variant afectiva de *lollo/a* (cat. *avi*; ar. *lolo*; cast. *abuelo*) amb el diminutiu *-eta*.

Mots sense palatalitzar no inventariats a cap de les obres consultades: *lusiá*⁴⁴ (cf. ALEANR, vol. I, m. 143, p.e. HU 201), *latonéro*⁴⁵ (cf. ALEANR, vol. III, m. 393, p.e. HU 201), *lésna*⁴⁶ (cf. ALEANR, vol. IX, m. 1266, p.e. HU 201).

3.3.1.4. ALDC



A l'*ALDC* no s'hi adverteix cap singularitat que pugui trencar tota la regularitat vista fins ara. Les formes palatalitzades són de caràcter genèric, tant a Cerler, amb setanta-sis, com a Eressué, amb noranta-set; en minoria resten els vocables que mantenen la *l* consonant llatina: disset al primer i sis al segon.

Els nostres materials constaten i reafirmen algunes de les observacions de l'estudi de Rafael (1979) quan diu que «[láyo], [látiyo], [lóma] només apareixen en una de les poblacions estudiades» i que «alguns, pocs, apareixen a les tres poblacions, com [limón]». Així, trobem [l'ayo] i [l'atiyo] a Cerler, enfront de [liβ'on] i [ʎ'atiyo] a Eressué; *limón* apareix als dos punts benasquesos de l'*ALDC*, també [l'omo] a Cerler i [l'omo] i [l'omos] a Eressué.

Altres casos sense palatalització de Cerler:

⁴⁴ Resposta del qüestionari a *aguzar la reja*.

⁴⁵ Resposta del qüestionari a *almez*.

⁴⁶ Resposta del qüestionari a *lezna*.

- [lex'ia]: els habitants de Cerler diferencien la [λ ejʃ'iya]⁴⁷, ‘el lleixiu de cendra’, de la [lex'ia]⁴⁸, ‘el lleixiu preparat químicament’. A la veïna Eressué, en canvi, no s’hi observa aquesta dicotomia lèxica.
- [da l'uθ]⁴⁹: eufemisme per [kri'a]⁵⁰ (‘parir’), a Eressué [da λ'um]⁵¹, amb palatalització. El DB recull el mot *llum*⁵² amb palatalització.
- [, asta lw'eyo]⁵³: la forma sense palatalitzar sembla poc genuïna comparada amb les veus equivalents de les localitats limítrofs: [, asta dispw'es]⁵⁴ a Eressué i fora de la Vall de Benasc [, asta λ'eyo]⁵⁵ a La Pobla de Roda i Les Paüls.
- [l'oβo]⁵⁶: Coexisteix la forma palatalitzada amb la no palatalitzada [λ op]⁵⁷, més genuïna aquesta darrera.
- [, istos l'iβros]: cf. ALDC, vol. VIII, m. 1908, p.e. 87.
- [lun'af]⁵⁸: derivat de lluna, dit d’una “peca” grossa; veu sense palatalitzar malgrat l’existència de formes com [λ una p λ 'ena]⁵⁹ o [p λ ,eno ðe la λ 'una].⁶⁰

⁴⁷ cf. ALDC, vol. II, m. 410, p.e. 87.

⁴⁸ cf. ALDC, vol. II, m. 411, p.e. 87.

⁴⁹ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 87.

⁵⁰ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 87.

⁵¹ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 94.

⁵² cf. Ballarín, 1978: 306.

⁵³ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 87.

⁵⁴ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 94.

⁵⁵ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 93 i 100.

⁵⁶ cf. ALDC, llistes vol. VII, m. L 89, p.e. 87.

⁵⁷ cf. ALDC, llistes vol. VII, m. L 89, p.e. 87.

⁵⁸ cf. ALDC, vol. I, m. 9, p.e. 87.

⁵⁹ cf. ALDC, vol. III, m. 646, p.e. 87.

⁶⁰ cf. ALDC, vol. III, m. 646, p.e. 87.

- [lay'arto]⁶¹: forma sense palatalitzar idèntica al cast. *lagarto*. A Eressué del llangardaix en diuen [singarð'ajso]⁶², exactament igual a la forma *singardaixo*⁶³ que dona el DB.
- [lað'iλes]⁶⁴ 1536: no l'hem detectat enlloc més que a l'*ALDC*, a Eressué [alað'iλa].⁶⁵ En cat. *lladella*; ar. *morpíon*; cast. *ladilla*.

Cal destacar la veu sense palatalitzar [l'aβjos]⁶⁶ tant a Cerler com a Eressué ja apareguda a l'*ALC*.

Finalment, i per acabar, llistarem tres mots no inventariats a cap de les obres consultades però que es repeteixen sense palatalitzar a dos dels quatre atles:

[lawr'el]⁶⁷-laurél⁶⁸

[l'ezna]⁶⁹-lésna⁷⁰

[fl,ɔr ðe l'i] = [fl,ɔ ðe l'i]⁷¹-líno⁷²

3.3.2. Conclusions

Les dades aportades pels atles certifiquen la palatalització de L- inicial llatina en la majoria dels casos, l'anàlisi quantitatva permet adscriure aquesta geovariant dins l'espai occidental.

⁶¹ cf. *ALDC*, vol. VII, m. 1614, p.e. 87.

⁶² cf. *ALDC*, vol. VII, m. 1614, p.e. 94.

⁶³ cf. Ballarín, 1978: 462.

⁶⁴ cf. *ALDC*, vol. VII, m. 1536, p.e. 87.

⁶⁵ cf. *ALDC*, vol. VII, m. 1536, p.e. 94.

⁶⁶ cf. *ALDC*, *llavis*, vol. I, m. 42, p.e. 87 i 94, tambe *ALDC*, *altres parts del cos del cavall, llistes vol. VI, C 6, p.e. 87.

⁶⁷ cf. *ALDC*, vol. V, m. 1196, p.e. 87 i 94.

⁶⁸ cf. *ALC*, vol. VI, m. 951, p.e. 2.

⁶⁹ cf. *ALDC*, vol. VII, m. 1687, p.e. 87.

⁷⁰ cf. *ALEANR*, vol. IX, m. 1266, p.e. HU 201.

⁷¹ cf. *ALDC*, llistes vol. V, m. C 5, p.e. 87.

⁷² cf. *ALC*, vol. VI, m. 937, p.e. 2.

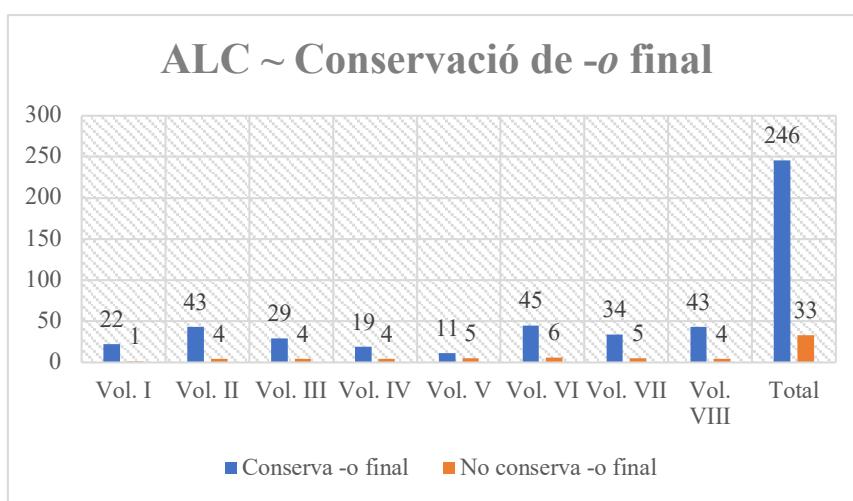
3.4. Conservació de la -o final de mot

El manteniment de la -o final és un dels geotipus que més ha condicionat la filiació oriental del benasquès (Rafel, 1980: 603), que ha fet entroncar-lo amb el conjunt de varietats altoaragoneses. No obstant això, diferents estudis han anotat la presència d'una colla de mots irreductibles a la regularització, els quals han perdut la vocal per influència del català (Saura, 2003: 63-64). Ara bé, la singularitat, però, rau en el fet que «aquesta -o final només és conservada — en els mots en què ho és — en les formes de singular, havent desaparegut a les formes de plural, i s'ha generat així tota una casuística»⁷³ (Rafel, 1980: 603).

Les dades aportades pels atles poc es desencaminen dels estudis previs, les formes amb -o final constitueixen una majoria aclaparadora en xifres absolutes, però també a cadascun dels atles i dels respectius volums. A l'altre costat de la balança, anotem que les formes apocopades, si bé minoritàries, es mantenen constants no només des d'una perspectiva quantitativa, també diacrònica. Testimoniatge, doncs, de la vitalitat d'aquests vocables malgrat la tendència homogeneïtzadora.⁷⁴

3.4.1. Resultats de l'escrutini

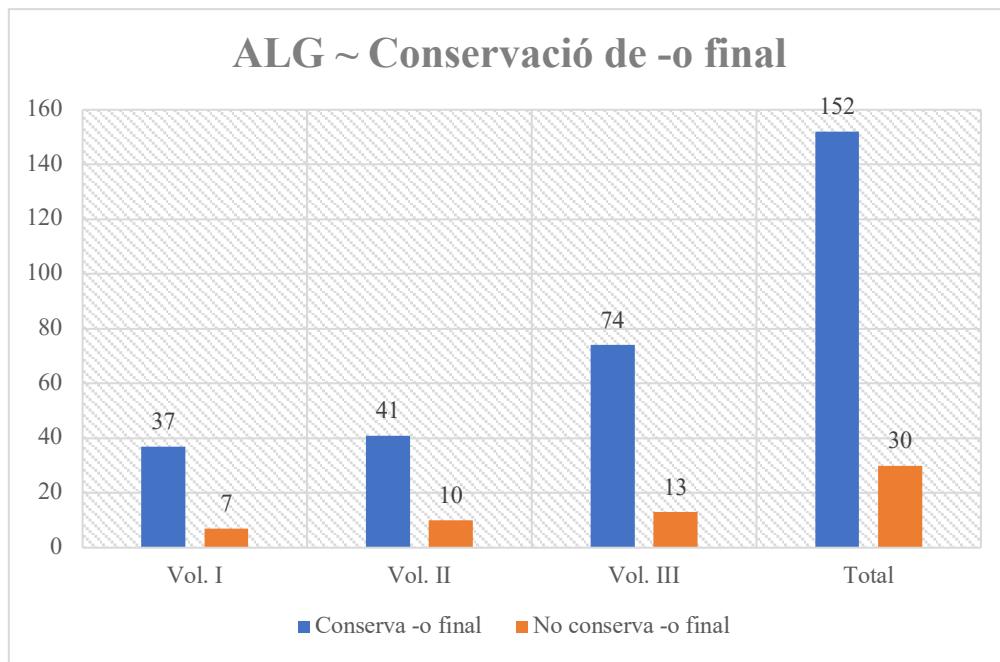
3.4.1.1. ALC



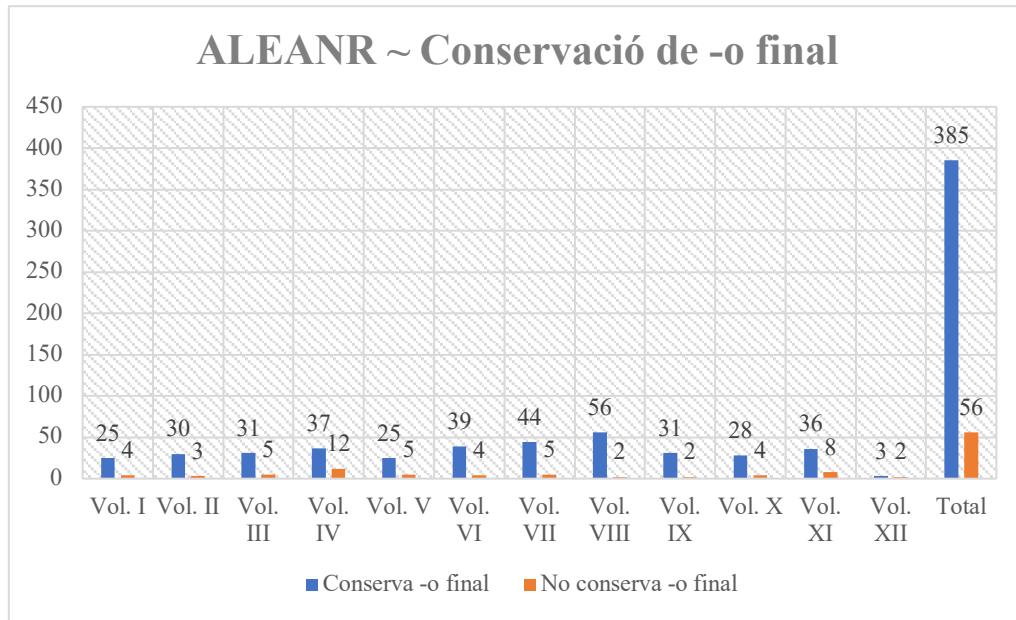
⁷³ Per una proposta de classificació dels materials recollits segons Rafel (1980: 604-606), cf. Annex I.

⁷⁴ Alguns exemples dels mots apocopats més repetits: *armári*; *avét*; *cánem*; *caváll*; *cinc*; *concéll*; *espígol*; *esquiròl*; *estíu*; *fall* (cat. *fall* [propri de la Ribagorça: cf. *fall*, DCVB] o *esquerda*; arag. *regaza*; cast. *grieta*); *féche*; *senóll*; *fórt* (cat. *forn*; arag. *forno*; cast. *horno*); *frét*; *llampít*; *llóp*; *manóll*; *paréll*; *pitarróy* (cat. *pit-roig*; arag. *papirroi*; cast. *petirrojo*); *pllát*; *rampóll*; *rastóll*; *singardaíx*; *trebáll*; *vént*.

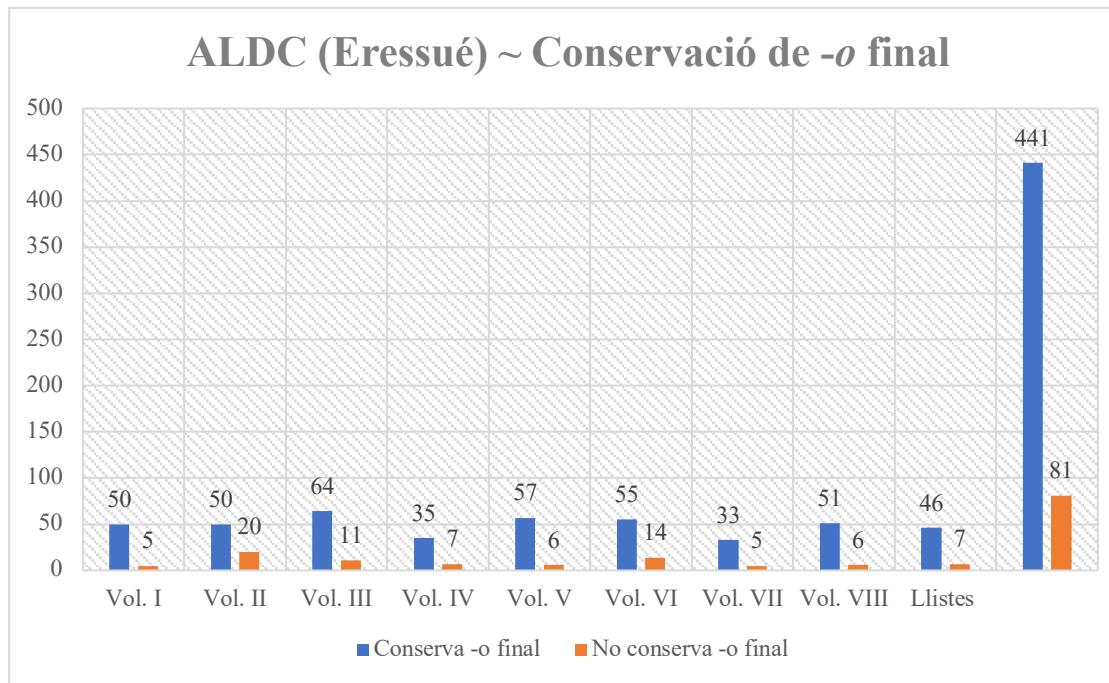
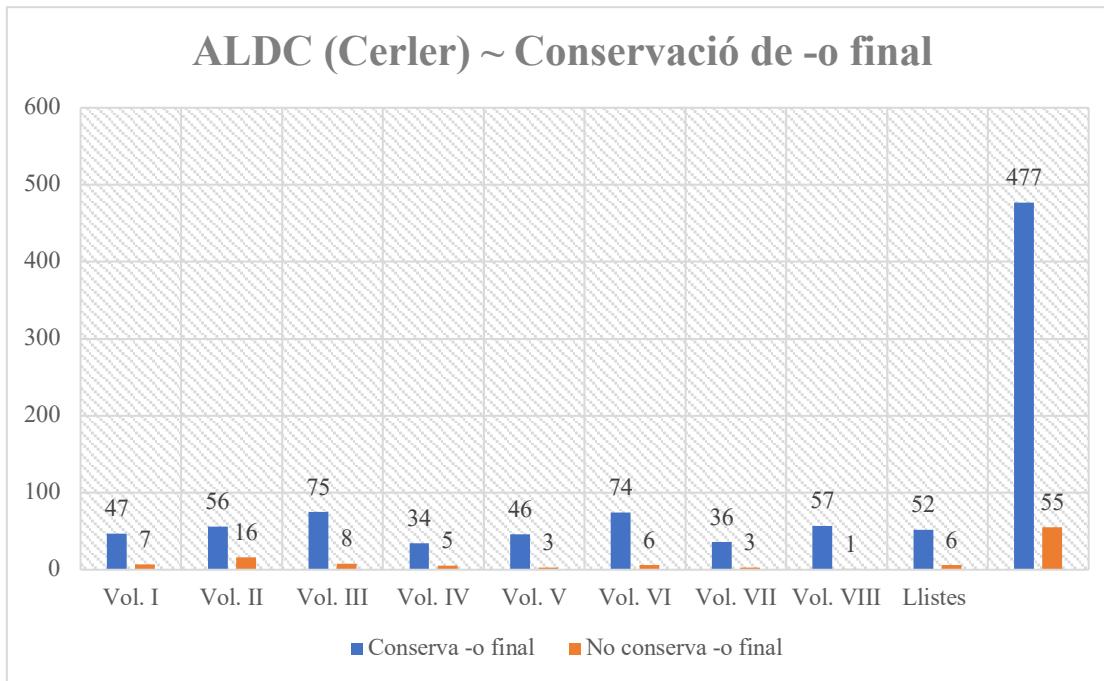
3.4.1.2. *ALG*



3.4.1.3. *ALEANR*



3.4.1.5. ALDC



3.4.2. Conclusions

Havent pouat l'enfilall de mots que ens han proporcionat els quatre atles, i considerada la conservació de la -o com una característica que agermana el benasquès amb el contínuum

dialectal aragonès, no tenim cap dubte en adscriure aquesta geovariant dins del bloc oriental.

3.5. Diftongació o no diftongació de Ě i Ŏ llatines

L'escola menendezpidaliana consideraria, en efecte, que el desllorigador del problema de filiació lingüística del benasquès queda ben resolt amb l'anàlisi exclusiva d'aquest geotipus. Ara bé, la nostra col·lecció de dades posa de manifest una tendència ja observada: la diftongació «no presenta una solució uniforme i regular» (Rafel, 1980: 610).

Vegem-ho exemplificat a la següent taula:

| Atles | | Diftongació de Ě | No diftongació de Ě | Diftongació de Ŏ | No diftongació de Ŏ |
|--------|------------------|---|-----------------------|---------------------|----------------------|
| ALC | | un dibiéllu ^{75/76} < GLOBÉLLU | cén < CĚNTUM | un güéllu < ŒCÜLUS | bóu < BÖVEM |
| ALG | | yéguá ⁷⁷ < ĚQUA | llébre < LĚPUS, -ÖRIS | fuélla < FÖLÍA | òu < ÖVUM |
| ALEANR | | vidiéllu ⁷⁸ < VĚTĚLLUS | péll < PĚLLIS | puén < PONS, PÖNTIS | fóc < FÖCUS |
| ALDC | 87 ⁷⁹ | bj'ernes < DIES VĚNĚRIS | p' eðra < PĚTRA | wejt < ÖCTO | ñins' ol < LINTĚÖLUM |
| | 94 ⁸⁰ | kaðj'era < CATHÉDRA | iþ'ert < HÍBĚRNUM | sw'eko < SÖCCUS | 'orði < HÖRDEU |

No obstant això, entre els materials buidats dels atles la diftongació de les dues vocals llatines en posició tònica és majoritària; així n'han donat fe l'escrutini:

⁷⁵ cat. *cabell* / ar. *dobiello* / cast. *ovillo*.

⁷⁶ La diftongació de la Ě en posició inicial absoluta «origina un sonido mediopalatal sonoro similar al gascón» (Saura, 2003: 49).

⁷⁷ cf. nota 76.

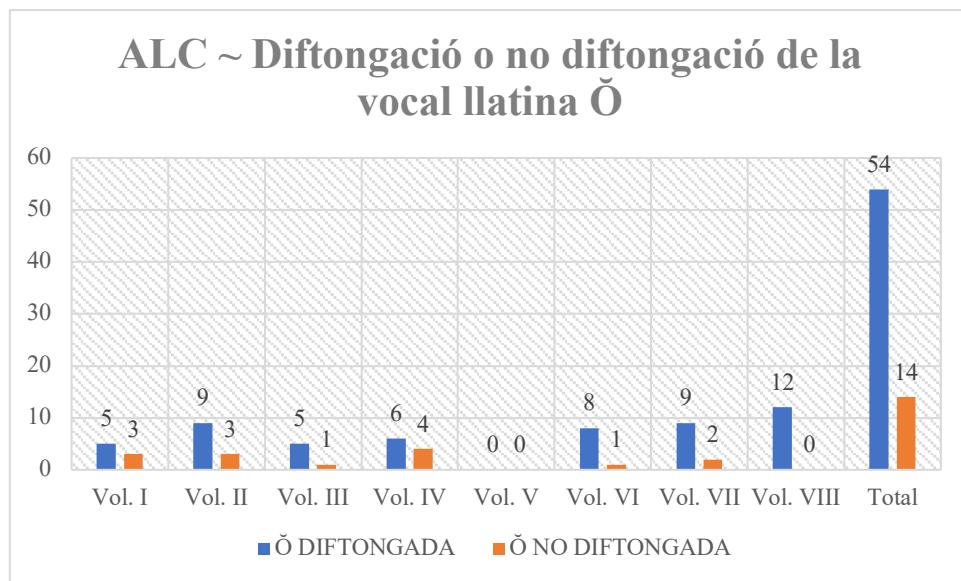
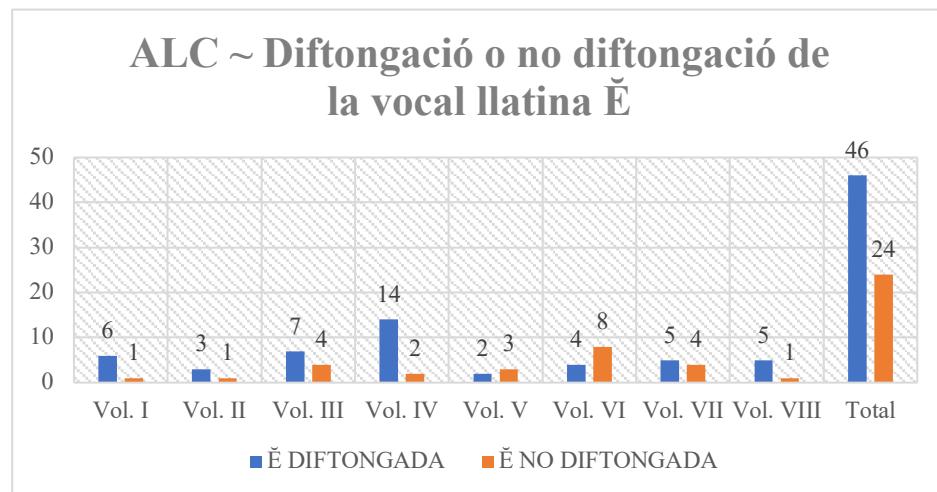
⁷⁸ La diftongació del sufix llatí -ĚLLU és molt característica del benasquès, com també ho és de l'aragonès (Saura, 2003: 50-51).

⁷⁹ Punt d'enquesta corresponent a la localitat de Cerler.

⁸⁰ Punt d'enquesta corresponent a la localitat d'Eressué.

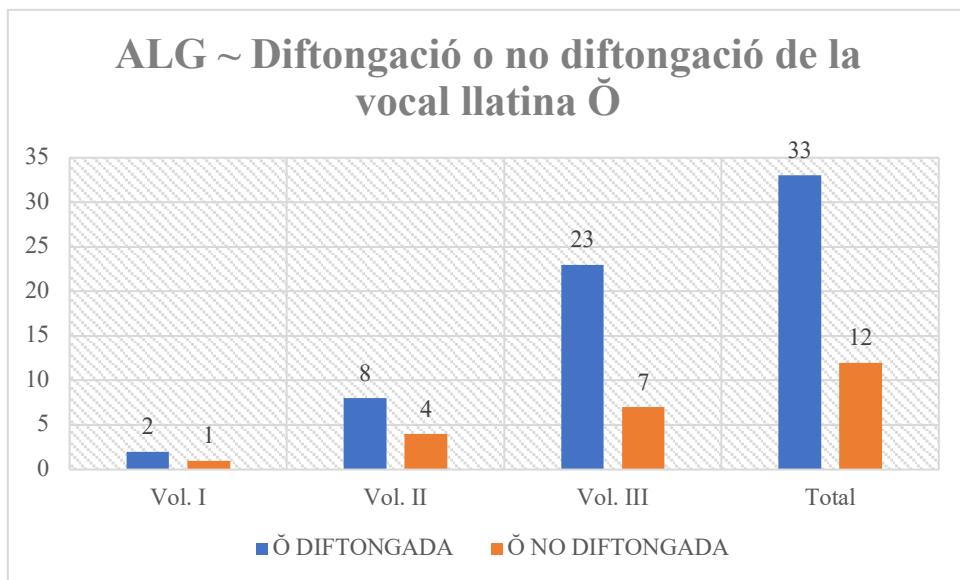
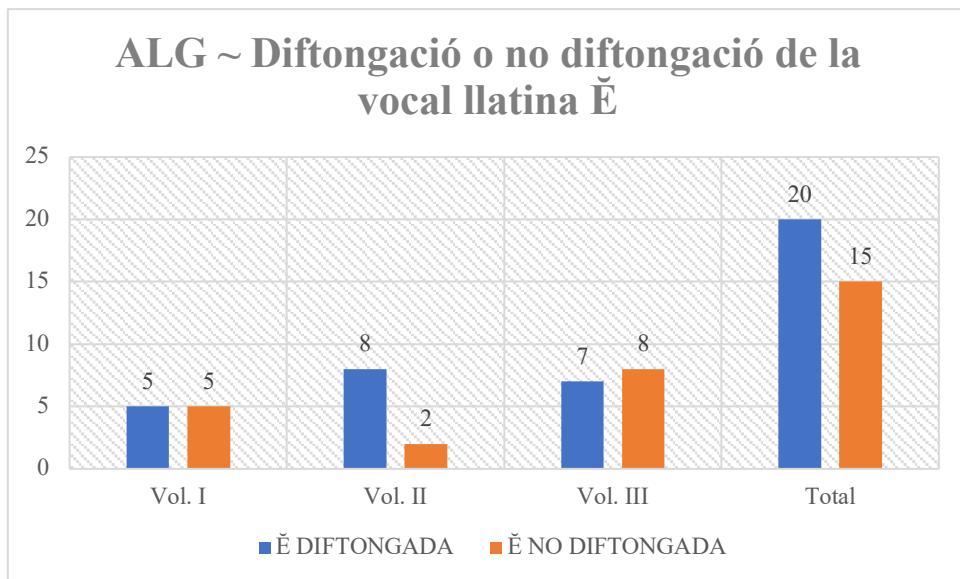
3.5.1. Resultats de l'escrutini

3.5.1.1. ALC



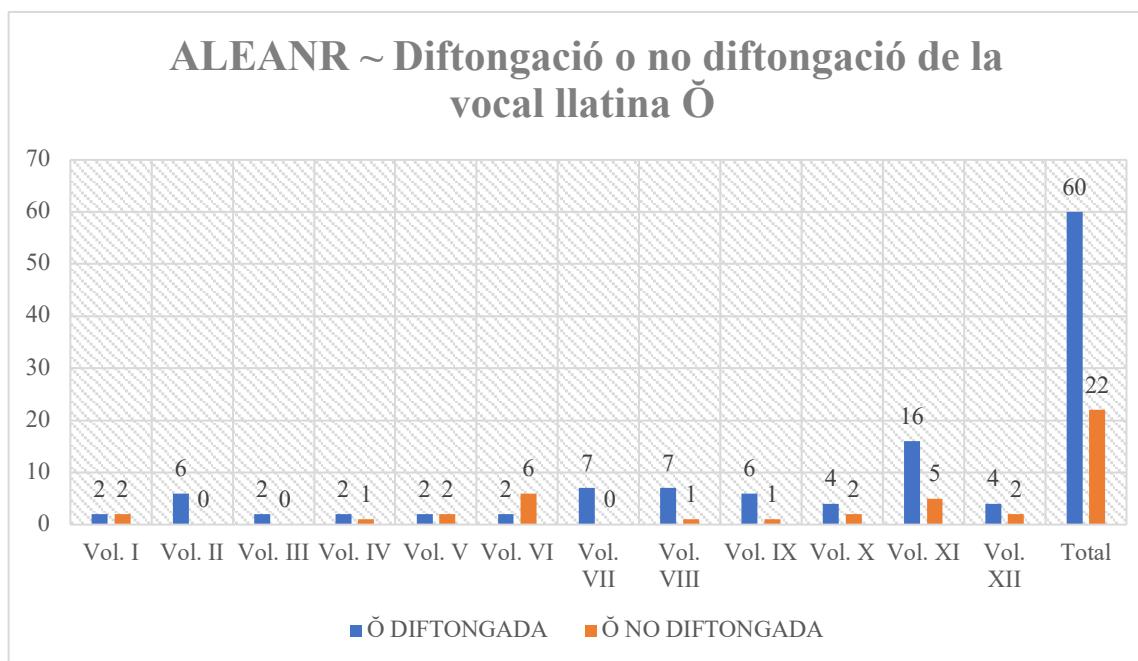
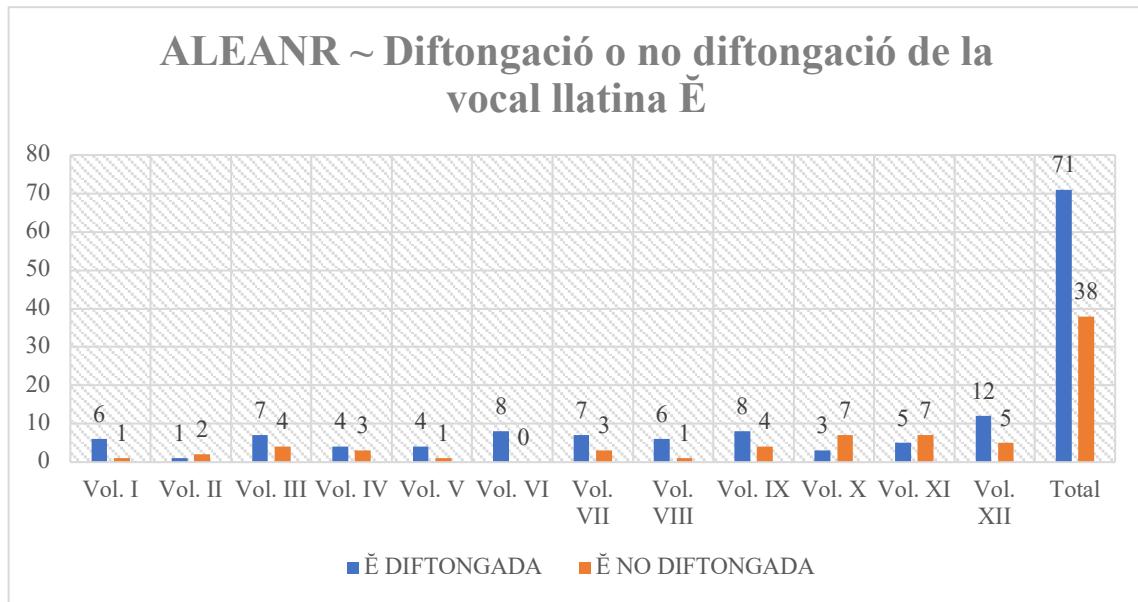
A un 66% dels mots hi ha diftongació de la Ě, enfront d'un 34%, que no diftonguen. Aquesta mateixa dinàmica es repeteix en el cas de la Ō, amb un percentatge més elevat, fins a un 79%, el corresponent a les formes amb *ue*, i un 21% a les formes no diftongades.

3.5.1.2. ALG



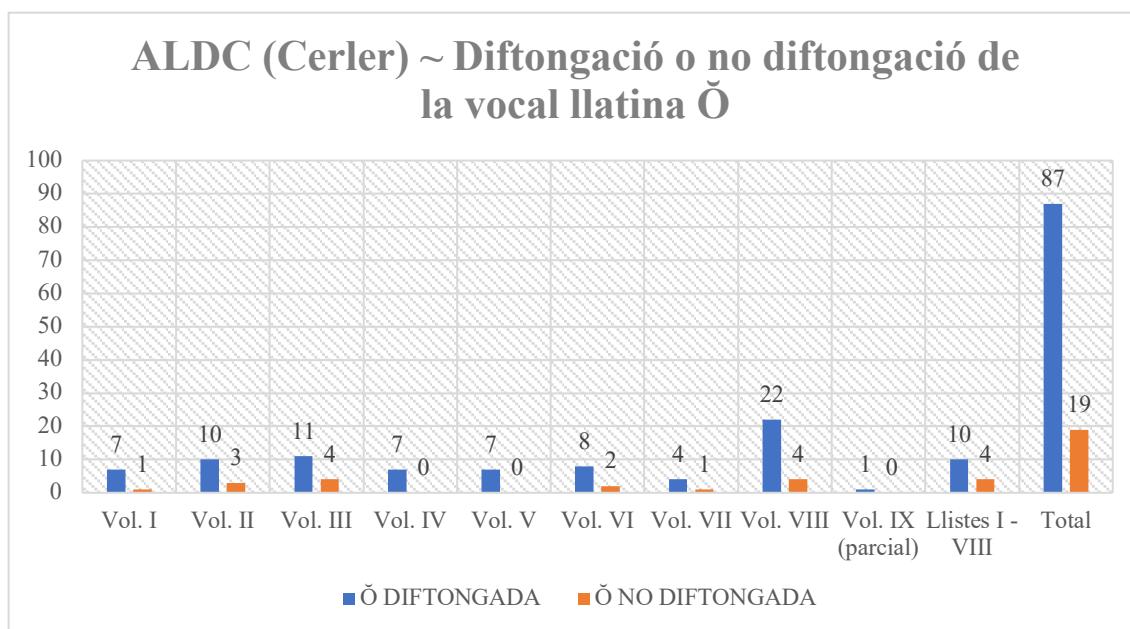
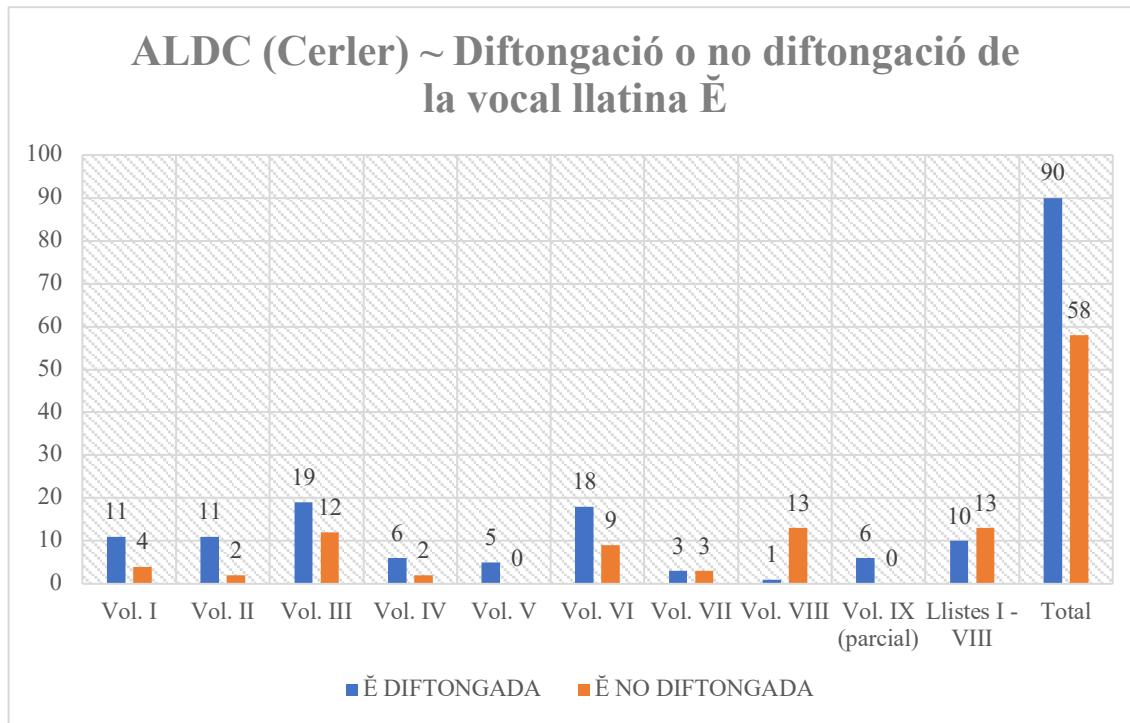
Curiosament, aquest és l'únic cas on trobem uns resultats més ajustats pel que fa a la diftongació o no diftongació de la Ě. Un 57% diftonga i a tocar, amb un 43%, les veus sense diftongar. Paral·lelament, hi apreciem trenta-tres vocals, un 73%, que diftonguen la Ò, enfront d'un 27% de formes no diftongades.

3.5.1.3. ALEANR



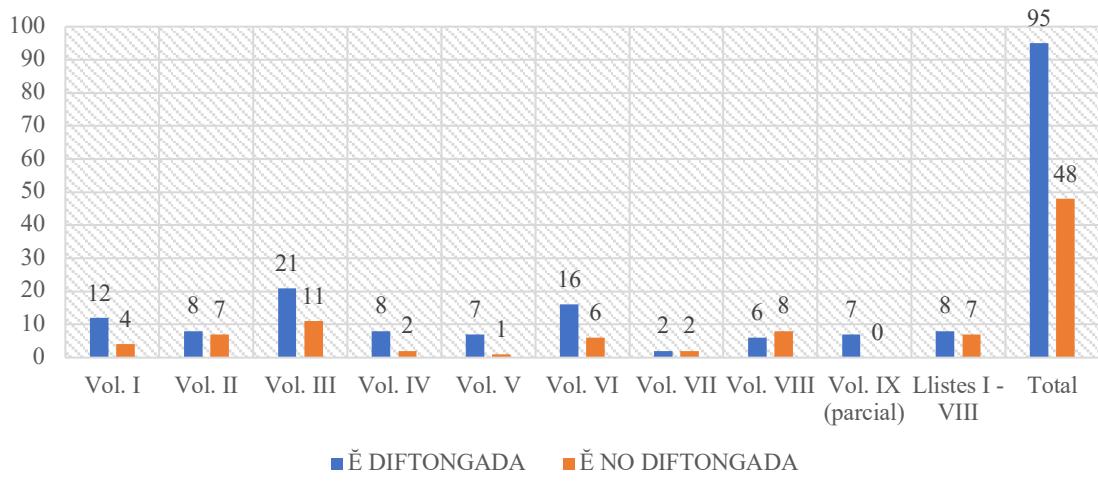
El còmput total de les formes aplegades queda distribuït de la següent manera: d'una banda, un 65% dels casos diftonga la Ě, enfront del 35%, que no diftonguen; de l'altra, un 73% dels casos diftonga la Ō, enfront d'un 27% de formes sense diftongar.

3.5.1.4. ALDC

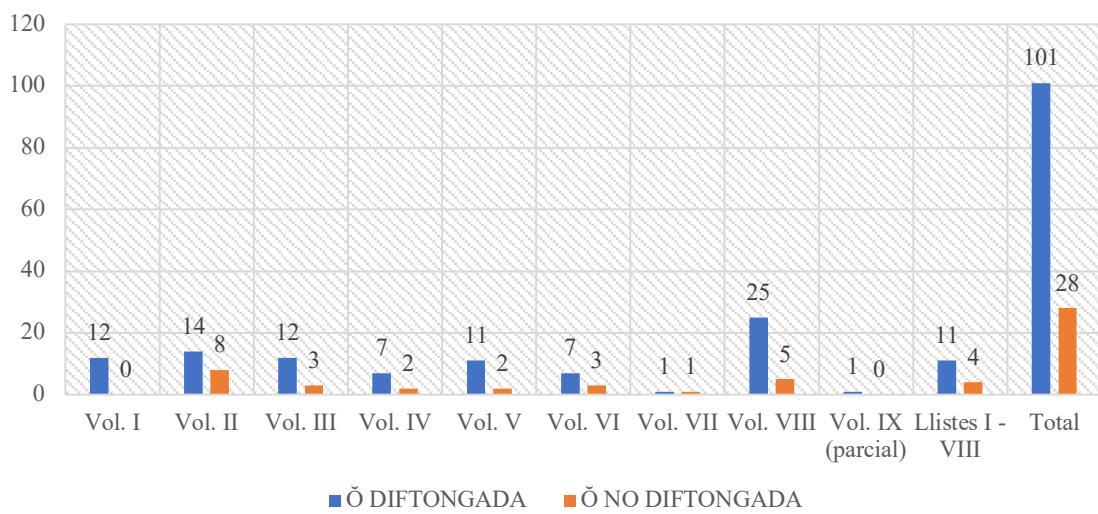


A Cerler hem detectat que un 61% dels casos diftonga la Ě enfront del 39%, que no ho fa. Altrament, els mots afectats per la diftongació de la Ŏ arriben fins al 82% del total.

ALDC (Eressué) ~ Diftongació o no diftongació de la vocal llatina Ě



ALDC (Eressué) ~ Diftongació o no diftongació de la vocal llatina Ō



En darrer lloc, a Eressué la diftongació de la Ě s'ha detectat en noranta-cinc mots, que representen el 66%, enfront del 34% de les formes no diftongades. Quant a la diftongació de la Ō, un 78% dels casos diftonga la Ō, enfront d'un 22% de formes sense diftongar.

3.5.2. Conclusions

Un cop vistes les dades, hem de considerar que la naturalesa d'aquest fenomen i la seva adscripció a un dels dos blocs no pot quedar ben resolta si es basa únicament en una

anàlisi quantitativa. No hi ha cap dubte que dissecciar tots i cadascun dels mots seria la solució més encertada del nostre estudi, mal que seguiria sense solucionar l'espinós debat filiatiu i ens allunyaria dels objectius traçats a l'inici.⁸¹ Sigui com sigui, del que no hi ha cap dubte és que les formes diftongades són quantitativament superiors a les no diftongades i aquest es «uno de los puntos en que mejor se expresa el carácter aragonés del benasqués» (Saura, 2003: 48) i, per tant, de la seva occidentalitat.

⁸¹ Per a un estudi més exhaustiu d'aquest geotípus, si bé amb un corpus més reduït, cf. Saura (2003: 48-59).

4. CONSIDERACIONS FINALS

A punt d'escriure els darrers mots de la investigació, a la llum dels resultats obtinguts arribem a les següents conclusions:

- L'*ALC*, l'*ALG*, l'*ALEANR*, i l'*ALDC* traslladen a la perfecció el caràcter fronterer del benasquès. A tots quatre atles hi hem sabut identificar i classificar un bon nombre de veus amb els cinc geotipus constitutius de l'estudi de Rafel (1980).
- L'inventari ha permès sistematitzar les cinc geo variants per atles i volum de procedència; les taules resultants creiem que podran ser tingudes en compte de cara a futures investigacions.
- L'anàlisi horiomètrica de l'*ALC*, l'*ALG*, l'*ALEANR* i l'*ALDC* ha demostrat que no podem caracteritzar la frontera lingüística dels quatre atles, però sí adscriure les geo variants a un dels tres blocs. En aquest sentit, s'hauria d'ampliar el ventall de geotipus per poder descriure satisfactòriament la frontera.
- Amb l'ús de les etiquetes oriental i occidental hem pogut evitar l'espinós debat filiatiu del benasquès.
- Les futures línies d'investigació hauran d'anar encaminades a realitzar un atles horiomètric de la Vall de Benasc; només amb aquest mètode es podrà arribar a conclusions precises. Fem nostres, doncs, les observacions de l'equip de l'*ETLEN*: «el métodu utilizáu nel ETLEN ye perfectamente aplicable a otres zones de transición asemeyaes, como podríen ser por exemplu la del aragonés y catalán nel leste de la provincia de Huesca, la del occitanu y el francés nel *Creissent*, o la del castellanu y el gallegoportugués nel norte del Uruguái» (*ETLEN*, 2017: 22).

Referències bibliogràfiques

ALC = Griera, A (1962-1969). *Atlas lingüístic de Catalunya* (2a ed.) (Vol. 1-8).
Barcelona: La Polígrafa.

ALDC = Veny, J., i Pons, L. (2001-2019). *Atles lingüístic del domini català* (Vol. 1-9).
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

ALEANR = Alvar, M., amb la col. de Llorente, A., Buesa, T., Alvar, E. (1979-1983). *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja* (Vol. 1-12). Madrid: La Muralla.

ALG = Séguy, J., amb la col. de Allières, J., Bernès, A., Bouzet, J., Companys, M., Fournié, M., Lalanne, Th. (1954). *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne* (Vol. 1-6). Paris: Centre National de la Recherche Scientifique.

Alvar, M. (1963-1964). Proyecto de un atlas lingüístico y etnográfico de Aragón. *Archivo de Filología Aragonesa*. 14-15, 7-82.

Badia, A. M. (1994). *Gramàtica històrica catalana* (3a ed.). València: Tres i quatre.

Colomina, C. (1999). *Dialectología catalana: introducción i guia bibliográfica*. Alacant: Universitat d'Alacant. Secretariat de Publicacions i Departament de Filologia Catalana.

Conte, A., Cortés, Ch., Martínez, A., Nagore, F., i Vázquez, Ch. (1977). *El aragonés: identidad y problemática de una lengua*. Zaragoza: Librería General.

Corominas, J. (1987). *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana* (3a ed.). Madrid. Editorial Gredos.

DB = Ballarín, A. (1978). *Diccionario del benasqués* (2a ed. aumentada y corregida). Zaragoza: La Editorial. <<http://diccionariobenasques.com>>.

DCVB = Alcover, A. M., i Moll, F. de B. (1930-1962). *Diccionari català-valencià-balear* (Vol. 1-10). Palma de Mallorca: Editorial Moll. <<http://dcvb.iecat.net>>.

De Andrés, R. (2013). *Gramática comparada de las lenguas ibéricas*. Gijón: Ediciones Trea.

ETLEN = d'Andrés, R. (dir.), Álvarez-Balbuena, F., Suárez, X. M., i Rodríguez, M. (2017). *Estudiu de la transición llingüística na zona Eo-Navia, Asturies. ETLEN. Atles llingüísticu. Dialectográficu - Horiométricu – Dialectométricu*. Uviéu: Trabe.

Fernando Álvarez-Balbuena, F., de Andrés, R., Díaz, Suárez, X. M., Cueto, M. (2011). La “horiometría” o dialectometría de frontera, en *Actas del IX Congreso Internacional de Lingüística General*, (p. 107-134). Universidad de Valladolid.

García, P. (2007). Las disciplinas tradicionales (II): dialectología y geolingüística. Dins *Manual de lingüística románica* (p. 299-350). Barcelona: Ariel.

Gargallo, J. E. (1990). Aspectos metodológicos en la elaboración del A.L.D.C. (Atlas lingüístic del domini català): valoración y cotejo con otros atlas previos. *Revista de filología románica*, 7, 175-190.

---, J. E. (1995). De fronteras lingüísticas peninsulares: paralelismos, afinidades, peculiaridades. *Lletres Asturianes*, 57, 23-40.

Griera, A. (1963). *Memòries*. Sant Cugat del Vallès: Institut Internacional de Cultura Romànica.

Latas, O. (2013). Los inicios de la dialectología aragonesa: la relación epistolar entre Joaquín Costa y Jean-Joseph Saroïhandy. *Anales de la Fundación Joaquín Costa*, 27, 265-280.

Martín, M. A., i Fort, M. R. (1999). La frontera catalano-aragonesa. Dins *Manual de dialectología hispánica: el español de España* (p. 293-304). Barcelona: Ariel.

Nagore, F. (2013). *Lingüística diatopica de l'Alto Aragón. Cómo ye l'aragonés de cada puesto: carauteristicas, bibliografía, testos, mapas*. Uesca : Publicacions d'o Consello d'a Fabla Aragonesa.

Rafel, J. (1980). Sobre el benasquès. En J. Bruguera i J. Massot (Ed.), *Actes del Cinquè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Andorra, 1979)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Saura, J. A. (2003). *Elementos de fonética y morfosintaxis benasquesas*. Zaragoza: Institución Fernando el Católico / Gara d'Edizions.

Veny, J. (1978). *Estudis de geolingüística catalana*. Barcelona: Edicions 62.

---, J. (1982). *Els parlars catalans* (3a ed.). Palma de Mallorca: Editorial Moll.

Veny, J., i Massanell, M. (2015). *Dialectologia catalana: aproximació pràctica als parlars catalans*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.

ANNEX I

Classificació dels materials recollits segons la proposta de Rafel (1980: 604-606)

| Casos | | Manteniment de la -o en les formes de singular i plural |
|--|-----|---|
| -o precedida de les consonants fricatives | [f] | - |
| | [s] | - |
| | [ʃ] | ['iʃo] - ['iʃos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1903, p.e. 87) [iʃ' arso] - [iʃ' arsos] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1625, p.e. 94) |
| -o precedida de la consonant [r] | | - |
| -o precedida de la semiconsonant / consonant [j] | | - |
| -o precedida dels grups consonàntics | br | - |
| | dr | - |
| | rd | - |
| | rg | - |
| | st | ['isto] - ['istos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1903, p.e. 87) [ist 'ome] ⁸² - [istos 'omes] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1905 i 1907 respectivament, p.e. 87) [. isto ʎ'iβre] - [. istos l'iβros] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1906 i 1908 respectivament, p.e. 87) |
| | str | - |

| Casos | | Manteniment de la -o en singular, però apocopada en el plural |
|---|-----|---|
| -o precedida d'una consonant que no sigui cap de les esmentades en la taula anterior | [ʎ] | [kar'iʎo] - [kar'iʎs] (cf. ALDC, vol. I, m. 36, p.e. 87) [martw'eʎo] - [martw'eʎs] (cf. ALDC, vol. V, m. 1092, p.e. 87) [beʎj'eʎo] - [beʎj'eʎs] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1285, p.e. 87) [bat'aʎo] - [bat'aʎs] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 32, p.e. 87) [w'eʎo] - [weʎs] (cf. ALDC, llistes vol. VI, C 6, p.e. 87) [kar'iʎo] - [kar'iʎs] (cf. ALDC, vol. I, m. 36, p.e. 94) [espant'aʎo] - [espant'aʎs] (cf. ALDC, vol. IV, m. 790, p.e. 94) [kask'oʎo] - [kask'oʎs] (cf. ALDC, vol. V, m. 1241, p.e. 94) [sep'iʎo] - [sep'iʎs] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1366, p.e. 94) [pj'oʎo] - [pj'oʎs] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1539, p.e. 94) |
| | | [pajw'elo] - [pajw'els] (cf. ALDC, vol. I, m. 125, p.e. 94) [aβw'elo] - [aβw'els] (cf. ALDC, vol. III, m. 521, p.e. 94) |

⁸² El·lisió de la vocal àtona [o].

⁸³ Excepció a la proposta: [rey'alo] - [rey'ulos] (cf. ALDC, vol. III, m. 468).

| | | |
|--|--|--|
| | [n] | [gr'ano] - [grans] (cf. ALDC, vol. I i v m. 161 i 1119, p.e. 87) [soβr'ino] - [soβr'ins] (cf. ALDC, vol. III, m. 512, p.e. 87) [marð'ano] - [marð'ans] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1332, p.e. 87) [reð'ono] - [reð'ons] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1795, p.e. 87) [tʃerm'ano] - [tʃerm'ans] (cf. ALDC, vol. III, m. 508, p.e. 87) [bes'ino] - [bes'ins] (cf. ALDC, vol. III, m. 695, p.e. 94) [gr'ano] - [grans] (cf. ALDC, vol. III, m. 1119 i llistes vol. V L 66, p.e. 94) [marð'ano] - [marð'ans] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1332, p.e. 94) [taβ'ano] - [taβ'ans] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1532, p.e. 94) [t'ano] - [tans] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1668, p.e. 94) [trw'eno] - [trwens] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 57, p.e. 94) |
| | [p] | [s'apo] - [saps] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1611, p.e. 94) |
| | [t] | [r'ato] - [rats] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1618, p.e. 94) [mosk'ito] - [mosk'its] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1531, p.e. 94) [k'urto] - [kurts] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 37, p.e. 94) |
| | [k] ⁸⁴ | [sw'eko] - [sweks] (cf. ALDC, vol. II, m. 208, p.e. 87) [sw'eko] - [sweks] (cf. ALDC, vol. II, m. 208, p.e. 94) |
| | N.B. «si es tracta d'una consonant obstruent mat laxa, és a dir, [β, ð, γ], passa a tenir el comportament fonètic de les consonants obstruents mats en final de mot» (Rafel, 1980: 605). | |
| | [β] | |
| | [ð] ⁸⁵ | [d'iðo] - [dits] (cf. ALDC, vol. I, m. 105) [kan'uðo] - [kan'uts] (cf. ALDC, vol. II, m. 426, p.e. 94) [kraβ'iðo] - [kraβ'its] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1350, p.e. 94) [pesk'aw] - [pesk'ats] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1882, p.e. 94) |

⁸⁴ Excepció a la proposta: [λ'oko] - [λ'okos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1891 i 1892, p.e. 87); [k'aðo] - [k'aðos] (cf. vol. VI, m. 1472, p.e. 94); [λ'əko] - [λ'əkos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1891 i 1892, p.e. 94).

⁸⁵ Excepció a la proposta: [g'orðo] - [g'orðos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1793, p.e. 87).

| | | |
|--|----------------------|---|
| | [γ] ⁸⁶ | [ʌmbr'iyo] - [ʌmbr'iks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1562, p.e. 87) [bor'eyo] - [bor'eks] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1323, p.e. 94) [ʌmbr'iyo] - [ʌmbr'iks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1562, p.e. 94) [morisj'eyo] - [morisj'eks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1620, p.e. 94) |
| N.B. «si es tracta del sufic [ero], en la forma de plural desapareix, a més, el so [r]» (Rafel, 1980: 606). | | |
| | ['ero] ⁸⁷ | [kandel'ero] - [kandel'es] (cf. ALDC, vol. II, m. 338, p.e. 87) [solt'ero] - [solt'es] (cf. ALDC, vol. III, m. 454, p.e. 87) [kasament'ero] - [kasament'es] (cf. ALDC, vol. III, m. 458, p.e. 87) [karβon'ero] - [karβon'es] (cf. ALDC, vol. V, m. 1058, p.e. 94) [brispl'ero] - [brispl'es] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1519, p.e. 94) [karpint'ero] - [karpint'es] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1660, p.e. 94) |
| N.B. «en certs mots acabats en [úro], la -o pot mantenir-se en la forma plural ([úro] - [úros]), o bé desaparèixer; però, en aquest darrer cas, es produeix una obstruentització del so [r]: [r] → [t]» (Rafel, 1980: 606) | | |
| | ['uro] | [ð'urop] - [d'urop] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1885, p.e. 87) [ð'urop] - [d'urop] / [duts] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1885, p.e. 94) |
| -o precedida de sonant + obstruent, pot aparèixer o no en la forma de plural | [ŋk] | [b'an̪ko] - [b'an̪kos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1884, p.e. 87) [b'an̪ko] - [baŋs] (cf. vol. II, m. 295, p.e. 94) [b'an̪ko] - [b'an̪kos] (cf. vol. VIII, m. 1884, p.e. 94) |
| | [rt] | - |
| | [lt] | - |

Altres

[el m'izmo] - [ez m'izmos] (cf. vol. VIII, m. 1813 i 1815, p.e. 87)

[gr'umo] - [grums] (cf. vol. V, m. 1135, p.e. 94)

[el m'izmo] - [ez m'izmos] (cf. vol. VIII, m. 1913 i 1915, p.e. 94)

⁸⁶ Excepció a la proposta: [ʌ'aryo] - [ʌ'aryos] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 36, p.e. 94).

⁸⁷ Excepció a la proposta: [albarð'ero] - [albard'eros] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1635, p.e. 87); [tonel'ero] - [tonel'e] (cf. vol. VII, m. 1640, p.e. 94); [som'ærø] - [som'es] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1377, p.e. 94); [fj'ero] - [fj'eros] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1895 i 1896, p.e. 94).

ANNEX II

Alternança vocàlica *a/e* en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals

| <i>Atles Lingüístic del Domini Català</i> | | |
|---|--|--|
| Volum | Punt d'enquesta 87 | Punt d'enquesta 94 |
| Vol. I | 1. ar'uy ^{es} 2. p'ek ^{es} 3. s'eλ ^{es} 4. tr'en ^{es} 5. se m'an destroŋk [,] aw lez nar'ises 6. esp'aj ^λ es 7. tʃ'untes 8. sosey'etes 9. les 'up ^{es} 10. pap'eres 11. mul'etes 12. tjene les pjern ^{es} tors'eðes | a. ar'uy ^{as} b. p'ek ^{as} c. s'eλ ^{as} d. tr'en ^{as} e. se m'an estroŋk [,] aw laz nar'ises f. esp'aj ^λ as g. tʃ'unta ^s h. sosey'eta ^s i. las 'up ^{as} j. pap'er ^{as} k. mul'eta ^s l. b,a en las pjern ^{as} tw'ertas |

| | | |
|----------|---|--|
| Vol. II | 1. m'eð̥es 2. λiɣað'eres 3. alyw'ases 4. alyw'ases 5. kuβrik'ames 6. estan'ases 7. fe lez ð'ew 8. mondoŋ'iλes 9. estis'eres | a. m'eð̥as b. λiɣað'eras c. alyw'asas d. alyw'asas e. k'uβrek'amas f. esten'asas / estan'asas g. lez ð'ew h. mondoŋ'iλas i. estis'eras |
| Vol. III | 1. matr'akes 2. d,ia ðe 'almes 3. br'uxes 4. k'iλes 5. a koλ'etes 6. ej karkap'etes 7. b'ojres 8. pasað'eres | a. matr'akas b. d,ia ðe las 'almas c. br'ujſas / br'uxas d. k'iλas e. a koλ'etas f. ej karkap'etas g. b'ojras h. pasad'eras |
| Vol. IV | 1. kan'awles 2. tawl'etes 3. 'artſes 4. espw'ertes | a. kan'awlas b. tawl'etas c. 'artſas d. espw'ertas |
| Vol. V | 1. kar,aso ðe 'uyes 2. s'eβes 3. b'enẽs 4. aβeλ'otẽs 5. nw'eses 6. enλat,a les aλ'uβj̥es | a. kar,aso ðe 'uyas b. s'eβas c. b'enas d. beλ'otas e. nw'eses f. enλat,a las aλ'uβjas |

| | | |
|-----------|--|--|
| Vol. VI | 1. <i>λ'eβes</i> 2. <i>gw'eλes</i> 3. <i>salin'eres</i> 4. <i>p'opes</i> 5. <i>p'ates</i> 6. <i>kayar'uλes</i> | a. <i>λ'eβas</i> b. <i>w'eλas</i> c. <i>salin'erās</i> d. <i>p'opas</i> e. <i>p'atas</i> f. <i>kayar'uλas</i> |
| Vol. VII | <i>λ'endres</i> | <i>λ'endres</i> |
| Vol. VIII | 1. lez w'ejt 2. lez w,ejt i kw'arto 3. lez w,ejt i m'itſa 4. lez w,ejt i tres kw'artos / lez n,ow menos kw'arto 5. bw,enas t'arðes 6. p'inses 7. λ'okes 8. f'eyes 9. les 'altres 10. 'eλes 11. dos'entes | a. las 'otſo b. laz w,ejt i kw'arto c. laz w,ejt i m'itſa d. laz n,ow menos kw'arto e. b,wenas t'ardis f. p'insas g. λ'okas h. fj'eras i. las 'altras j. 'eλas k. dos'entas |

| | | |
|-------------------|---|--|
| Vol. IX (parcial) | 1. k'ante 2. kant'em 3. kant'ets 4. kant'aβes 5. kant'aβets 6. λitʃ'iβes 7. λitʃ'iβes 8. an'es 9. ben'eβes 10. ben'eβe | a. k'anta b. kant'am c. kant'ats d. kant'aβas e. kant'aβats f. λetʃ'iβas g. λetʃ'iβats h. an'ats i. ben'eβas j. ben'eβa |
| Llistes I - VIII | 1. estrewðes 2. kamp'anes 3. k'arðes 4. or'eðes 5. 'almas 6. les | a. tr'ewðas b. kamp'anás c. k'arðes d. or'eðas e. 'almas f. las |

Palatalització dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL i FL

| Atlas lingüístic de Catalunya | | | | | | |
|-------------------------------|-----------------|---|--|------------------------|----------|------------|
| Volum | Punt d'enquesta | PL | KL | BL | FL | GL |
| Vol. I | | 1. amplíària 2. àmpllo 3. pllegá 4. repllegá | 1. aclocáu - aclocáda | | | 1. unlláda |
| Vol. II | | | 1. mescellá 2. mescellá | 1. bllánco 2. bllàu | | |
| Vol. III | | 1. pllegá | 1. césclles 2. cláro 3. clára 4. clàu 5. clavá 6. clautaire | | | |
| Vol. IV | | | 1. ásclla 2. ásclla | | 1. fláco | |

| | | | | | | |
|-----------|--|--|-----------------------------|-----------------|--|--|
| Vol. V | | | 1. ellòt | | 1. flámes 2. florónco 3. flúixa | |
| Vol. VI | | | 1. ellucá el güélllo | 1. bllàu | | |
| Vol. VII | | 1. plláto 2. plhumàus 3. pllúmes 4. pllόllo | 1. célla | | | |
| Vol. VIII | | 1. pllánta | 1. ellavillón | | 1. fló de saúco | |

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

| Volum | Punt d'enquesta | Palatalització de la consonant <i>l</i> llatina | | | | |
|----------|-----------------|---|--|-----------------|--|-------------------|
| | | PL | KL | BL | FL | GL |
| Vol. I | E4 | | 1. ascllá el tisó (m.) 2. recllám | | 1. flò | |
| Vol. II | E4 | | 1. sécllia (f) 2. mesclláu 3. anellúm | 1. blláu | | 1. unlláda |
| Vol. III | E4 | 1. pllorá 2. pllegá 3. pllóure 4. plléno 5. plléna | 1. cllavá 2. clau | | 1. flámes (p.) 2. flamáda | 1. illésia |

Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja

| Volum | Punt d'enquesta | Palatalització de la consonant <i>l</i> llatina | | | | |
|----------|-----------------|---|---|-----------------------|------------------|------------------------|
| | | PL | KL | BL | FL | GL |
| Vol. I | HU 201 | 1. apllaná | 1. sé clla 2. se clléta | | | 1. un yll áda |
| Vol. II | HU 201 | | 1. ellavilla 2. cés clle 3. cé clla | 1. re billaníu | 1. fl óco | 1. cansí nyll o |
| Vol. III | HU 201 | 1. pllantá | 1. as cell álo 2. á cella 3. á cella | | | |
| Vol. IV | HU 201 | 1. pllúma | 1. cllúc 2. más cello | 1. bllecáda | | |
| Vol. V | HU 201 | 1. plláns 2. plléta | 1. cis cell ón | | | |
| Vol. VI | HU 201 | 1. rep llán o 2. pllán ycha | 1. tancá dan cllau 2. cll áu | | | |

| | | | | | | |
|-----------|--------|---|---|------------------------|--------------------|-------------------|
| Vol. VII | HU 201 | 1. pllát 2. pllánta ‘l pèu | | | 1. um fillá | |
| Vol. VIII | HU 201 | 1. péus plláns | | | | |
| Vol. IX | HU 201 | 1. escóbre ámp illo 2. plléna | 1. an cell úm | | | |
| Vol. X | HU 201 | 1. pllóure 2. pllóure menúdo 3. pédra pllána | 1. a cell ará | | | |
| Vol. XI | HU 201 | 1. apllenà 2. plléta 3. apllaná | 1. cell áu 2. cell ím (m.) | 1. em billanquí | | 1. illésia |
| Vol. XII | HU 201 | | | | | |

Atles Lingüístic del Domini Català

| Volum | Punt d'enquesta | Palatalització de la consonant <i>l</i> llatina | | | | |
|---------|-----------------|--|---|--|---------------------|----|
| | | PL | KL | BL | FL | GL |
| Vol. I | 87 | 1. płor' a 2. płor' a 3. pł anta el p'ew | 1. f,e la kłuk' eta 2. kłabił' ero | | 1. um fł' aw | |
| | 94 | a. płor' a b. płor' a c. pł anta ðel p'ew | a. kłuk ,a l w'eło b. m'us kłos c. kębant,a z m'us kłos d. kłabił' ero | | a. um fł' aw | |
| Vol. II | 87 | 1. płat 2. płat' et 3. płantʃ' a 4. płey' a | 1. akłar' i | 1. błąjke' a 2. ay,uła ðe γran,ed bł' aŋko | 1. fł' ama | |
| | 94 | a. dop ł ,a λ lins'ol b. płats c. płat f'ondo d. pł' ano e. frey,a s pł' ats f. esk,ore pł' ats g. płantʃ' a h. płey' a | a. 'ask ł a → [as kł' a] v. b. kław c. akłar' i | a. em błąjkj' a | a. fł' ama | |

| | | | | | | |
|----------|----|---|---|--|---|--------------------------|
| Vol. III | 87 | 1. k'una pΛ'ena / pΛ'eno ðe la k'una 2. pΛ'owre 3. pΛ'ow men'uðo 4. p'opΛe 5. pΛ'asa 6. pΛ'ano | | 1. nuβΛ'aw 2. tembΛ'a | 1. p'askwa fΛor'iða | |
| | 94 | a. pΛ'eno b. pΛ'owre c. pΛ'owre m'ol su'aþe d. pΛas'eta e. pΛ'ano f. pΛom | a. kΛ'aro b. akΛar'ise | a. nuβΛ'aw b. bΛ'ana | a. p'askwa fΛor'iða | |
| Vol. IV | 87 | 1. pΛant'a | 1. s'e kΛa 2. se kΛ'on | 1. bΛaw | | |
| | 94 | a. pΛant'a b. rapΛeyg'a | a. kΛaþ'iðas b. s'e kΛa c. sekΛ'on d. r'as kΛo | a. bΛaw | | a. s'iŋgΛa b. uŋΛ'aða |
| Vol. V | 87 | 1. k'arðo pΛ'ano | 1. s'es kΛes | 1. bΛaw 2. bΛ'eðes | 1. fΛor'iw 2. fΛ'awta 3. fΛo 4. fΛor'iðe | |
| | 94 | a. pΛant'ajna | a. s'es kΛes | a. bΛ'eða | a. fΛor'iw b. fΛ'o ðes k'arðos | |
| Vol. VI | 87 | 1. pΛ'eta 2. an'em ta la t'era pΛ'ana 3. pΛ'uma 4. pΛ'uma | 1. kΛaw 2. kΛ'ara | 1. bΛ'aŋka 2. bΛ'aŋko 3. bΛ'aŋko 4. bΛ'aŋko | | |

| | | | | | | |
|----------------------|----|--|---|--|--------------|--|
| | 94 | a. pʌ̄ta b. pʌ̄et'iʌ̄ c. pʌ̄umas d. pʌ̄uma e. fi:pʌ̄on | a. kʌ̄aw b. kʌ̄'ara | a. bʌ̄'ajka b. bʌ̄'ajko c. bʌ̄an̄s / tos, ino bʌ̄'ajko d. mors, iʌ̄la bʌ̄'ajka | | |
| Vol. VII | 87 | 1. esk'arpʌ̄a | 1. rekʌ̄'amo 2. aŋkʌ̄'um | | | |
| | 94 | a. pʌ̄om | a. kʌ̄uk b. rekʌ̄'amo c. aŋkʌ̄'um | | | |
| Vol. VIII | 87 | 1. pʌ̄'eno 2. empʌ̄'eyen 3. dopʌ̄'a 4. tempʌ̄'aw / tempʌ̄'aða | | 1. bʌ̄'ano | 1. fʌ̄'ako | |
| | 94 | a. ʌ̄im pʌ̄lo b. pʌ̄'eno c. dopʌ̄'a d. a pʌ̄'ɛ / a pʌ̄er'et | | a. bʌ̄'ano | | |
| Llistes I - VIII | 87 | 1. pʌ̄ow | 1. kʌ̄aw | | | |
| | 94 | a. pʌ̄ow | a. kʌ̄im b. kʌ̄aw | | a. umfʌ̄'ase | |
| Vol. IX (parcial) | 87 | 1. pʌ̄en'ao | | | | |
| | 94 | a. apʌ̄en'aʊ̄ | | | | |

Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot

Atlas lingüístic de Catalunya

| Volum | Punt d'enquesta | mots afectats per aquest fenòmen | mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada |
|----------|-----------------|--|---|
| Vol. I | 2 | 1. la llagúna | |
| Vol. II | 2 | 1. llóco | |
| Vol. III | 2 | 1. llimósna 2. la llucána 3. la llúm | |
| Vol. IV | 2 | 1. el chòus llardè 2. llúns 3. estígo lllevantàu 4. se n'ha llrevàu 5. llustrà 6. llimpiá | |
| Vol. V | 2 | | a. la línia |

| | | | |
|-----------|---|---|--|
| | | 1. lládre 2. el llampít 3. la llagó 4. la llèbre 5. les lleganyes 6. lleixíga 7. el llèuto 8. la llíma 9. el llít 10. la llòca 11. la llonganísia 12. el llòp 13. la llóséta 14. llúna nuéva 15. llíura | a. los lábios b. las letanías c. la lechuga d. el lino e. el limón f. el laurel |
| Vol. VI | 2 | | |
| Vol. VII | 2 | 1. el llauradó 2. el llitón 3. llitonét | a. ladrílls |
| Vol. VIII | 2 | 1. llavadó 2. llinàu 3. llinàu | a. lúscos |

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

| Volum | Punt d'enquesta | mots afectats per aquest fenòmen | mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada |
|----------|-----------------|---|---|
| Vol. I | E4 | 1. llébre 2. lléndra 3. llombrigo 4. búfa de llóp | a. langósta b. limáco c. lénya |
| Vol. II | E4 | 1. llagúna 2. llitonét 3. llitóna 4. ...llitón 5. llagó 6. llaurá | |
| Vol. III | E4 | 1. llollo 2. llolla 3. lináu 4. llomérès 5. llavadó 6. táula de llavá 7. lléuto 8. lluén 9. llampít 10. llána 11. llét 12. llincòls 13. llít 14. llugá 15. llúna 16. llóco | a. lijéro b. leixíga |

| Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja | | | |
|---|-----------------|--|--|
| Volum | Punt d'enquesta | mots afectats per aquest fenòmen | mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada |
| Vol. I | HU 201 | 1. ll impiá 2. ll igadó 3. ll iga(r) 4. mal ll igáda | a. l impiá b. l entílla c. l usiá |
| Vol. II | HU 201 | 1. ll ánta 2. carráço ll ímpio 3. ll éuto 4. fé ll éuto 5. desfé ll éuto 6. ll énya prima 7. ll inóça 8. ll íno 9. ll ináça | a. l átigo b. l énya górdia |
| Vol. III | HU 201 | 1. ll óca 2. ll etréra 3. ll áta 4. ll énya | a. yérba l óca b. l atonéro |

| | | | |
|-----------|--------|--|---|
| Vol. IV | HU 201 | 1. I límáco 2. I lombrígo 3. cuquéta de I lum 4. I láta (antiguo) 5. I lébre | a. I úria |
| Vol. V | HU 201 | 1. I llepá 2. I litón 3. I litonét 4. I litonét de la despópa 5. I litonét 6. I litón gordo 7. matadó de I litóns 8. I longanísia 9. I longanísia de pulmón | a. I echón b. I echón |
| Vol. VI | HU 201 | 1. I ladrá 2. I lóca 3. I lít 4. I linadét | |
| Vol. VII | HU 201 | 1. I loséta 2. I lucána 3. I lósa 4. I ástres | a. I lavadéra b. I lixiga |
| Vol. VIII | HU 201 | 1. piguéta I loca(s) 2. I lága 3. I ligadores 4. I lardé | a. I laganyoso b. I laganya c. I úpia d. I oleta e. I laminero |

| | | | |
|----------|--------|--|--|
| Vol. IX | HU 201 | 1. I lonyéta 2. I lippiá 3. I lúns | a. I lfára b. I lfára c. I lfára d. I lésna |
| Vol. X | HU 201 | 1. I lampít 2. I lugá 3. I léva 4. I lósa 5. I lástra | a. I libón b. I litarráda |
| Vol. XI | HU 201 | 1. I lárima 2. I linçól 3. I lét 4. I lechí 5. I luénga 6. I láta 7. I lop 8. I luén 9. I lendre (m.) | a. I lásó b. I lomo |
| Vol. XII | HU 201 | 1. I lechín 2. I lueva 3. I loviese | |

Atles Lingüístic del Domini Català

| Volum | Punts d'enquesta | | | |
|--------|--|---|--|---|
| | 87 | | 94 | |
| | mots afectats per aquest fenòmen | mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada | mots afectats per aquest fenòmen | mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada |
| Vol. I | 1. A un, eta ðel w'eðo 2. A w'enja 3. A am, ase and'ana 4. A y'ana 5. de la tokad, ura se f,a wna A 'aya 6. A 'aya | 1. I un'ar 2. I 'aþjos | 1. A un'as 2. A ament'a 3. A w'enja 4. A eþant,a z m'uskðos 5. kw,axo ðe A 'et 6. A imp, ase z m'oks 7. A y'ana 8. A ayan'oso 9. A 'aya | 1. I 'aþjos |

| | | | |
|---------|---|------------------|--|
| | | | |
| Vol. II | 1. <i>ɬiɣað'eres</i> 2. <i>ɬins'ol</i> 3. <i>ɬos'eta</i> 4. <i>ta fe ɬum dan tʃ,eða</i> 5. <i>ɬimpj, ase el m'oro</i> 6. <i>ɬaβað'o</i> 7. <i>ɬaβað'o</i> 8. <i>ɬejʃ'iɣa</i> 9. <i>ɬaβ'a</i> 10. <i>ɬin'aw</i> | 1. <i>lex'ia</i> | 1. <i>ɬiɣað'eras</i> 2. <i>ɬawrað'o</i> 3. <i>ɬins'ɔl</i> 4. <i>dopɬ,a ɬ ɬins'ɔl</i> 5. <i>ɬ'osa</i> 6. <i>ɬant'erna</i> 7. <i>ɬaβað'o</i> 8. <i>ɬaβað'o</i> 9. <i>ɬejʃ'iɣa</i> 10. <i>ɬejʃ'iɣa</i> 11. <i>ɬaβ'a</i> |

| | | | | |
|----------|---|--------------------------------------|--|------------------|
| | | | 12. <i>ɬin'aw</i> 13. <i>ɬ'osa</i> 14. <i>ɬom'era</i> | |
| Vol. III | 1. <i>sak,a la ɬ'et</i> 2. <i>ɬ,una pɬ'ena</i> 3. <i>pɬ,eno ðe la ɬ'una</i> 4. <i>ɬamp'it</i> 5. <i>ɬitar'aða</i> 6. <i>ɬuy'a</i> 7. <i>ɬuyar'et</i> 8. <i>ɬ'oma</i> | 1. <i>da l'uθ</i> 2. <i>l'ayo</i> | 1. <i>ɬuna nw'eβa</i> 2. <i>ɬamp'it</i> 3. <i>ɬampiðj'a</i> 4. <i>ɬitar,aða ðe n'ew</i> 5. <i>ɬuy'a</i> 6. <i>ɬuyar'on</i> 7. <i>ɬitar'aða</i> | 1. <i>lɪβ'on</i> |

| | | | | |
|---------|--|---|--|---|
| Vol. IV | 1. L awr'a 2. L astra ðe p'eðra 3. L eβa 4. L ay'o 5. se L iyen en reðw'eltes 6. L iγ'a 7. L iγað'o 8. L awrað'o 9. d, an el m,izmo p,ew se L impj'aβe | 1. L atiyo | 1. L awr'a 2. L ay'o 3. L iγ'a 4. L iγað'o 5. L awrað'o 6. L atiyo | |
| Vol. V | 1. L aβ'a 2. L aβ'a 3. L 'ewto 4. L apar'aðes | 1. L im'on 2. L awr'el | 1. L 'ino 2. f,ilo ðe L 'ino 3. L eβað'ura 4. f,e la L eβað'ura 5. L uñz ðe tʃin'εβro | 1. L im'on 2. L awr'el |

| | | | | |
|---------|--|-----------------|--|-------------------------------------|
| | | | 6. <i>ɬimpj'a</i> 7. <i>ɬimpjað'isos</i> 8. <i>ɬw̥eyo star'an foł'ats</i> 9. <i>ɬiron'ero</i> 10. <i>gr̥anz ðe ɬiron'ero</i> 11. <i>ɬ'ata</i> | |
| Vol. VI | 1. <i>ɬ'astres</i> 2. <i>ɬ'eβes</i> 3. <i>ɬet kwax'aða</i> 4. <i>ɬit'on / ɬit'ona</i> 5. <i>ɬiton'ets</i> 6. <i>solt'a z ɬit'ons</i> 7. <i>ɬonjan'isa</i> 8. <i>ɬ'øka</i> | 1. <i>I'omo</i> | 1. <i>ɬ'eβas</i> 2. <i>ɬeβ,a la mont'apa</i> 3. <i>ɬit'on</i> 4. <i>ɬit,ɔn tʃ'ik</i> 5. <i>ɬit,ona ðe kr'ia</i> 6. <i>ɬart</i> 7. <i>ɬonjan'isa</i> 8. <i>ɬ'øka</i> | 1. <i>I'omo</i> 2. <i>I'omos</i> |

| | | | | |
|-----------|---|---|--|--|
| | 9. A 'eβre 10. A 'eβre | | 9. A 'eβre 10. A 'eβre | |
| Vol. VII | 1. A 'endres 2. kuk ₁ eta ðe A 'um 3. A ombr'iyø 4. A im'ako 5. A 'astra 6. A 'astra 7. k ₁ asa ðeλ A uy'a 8. k ₁ asa ðeλ A u'a 9. A 'iwra 10. A 'ana | 1. lað'iðes 2. I ay'arto 3. I 'ezna | 1. A 'endres 2. kuk ₁ ed de la A 'um 3. A ombr'iyø 4. A im'ako 5. A os'etas 6. k ₁ asa A uy'a 7. m ₁ itʃa A 'iwra 8. A 'iwra 9. A 'ana | |
| Vol. VIII | 1. pesk ₁ a a A ombr'iyø 2. A 'impjo | 1. asta I w'eyo 2. ,istos I 'iþros | 1. A 'impjø 2. A im'ozna | |

| | | | |
|--|---|--|--|
| | <p>3. am₁orta la A'um</p> <p>4. fa p₁oka A'um</p> <p>5. A'oko</p> <p>6. A'okos</p> <p>7. A'oka</p> <p>8. A'okes</p> <p>9. ,isto A'iβre</p> | <p>3. Aun'εro</p> <p>4. Aongat'uðo</p> <p>5. am₁orta la A'um</p> <p>6. ap₁aya la A'um</p> <p>7. ista A'um</p> <p>8. ma₁estro ðeλ Auy'a</p> <p>9. ma₁estra ðeλ Auy'a</p> <p>10. A'oko</p> <p>11. A'okos</p> <p>12. A'oka</p> <p>13. A'okas</p> <p>14. ,iste A'iβre</p> <p>15. ,istez A'iβres</p> | |
|--|---|--|--|

| | | | | |
|------------------|---------------------|---|----------------------|--|
| Llistes I - VIII | 1. A 'aryo | 1. flɔr ðe I 'i / flɔ ðe I 'i | 1. A 'aryo | |
| | 2. A uns | 2. I aβjos | 2. A uns | |
| | 3. A 'una | 3. I 'oβo | 3. A 'una | |
| | 4. A eپ'a | | 4. A eپ'a | |
| | 5. A 'ana | | 5. A 'ana | |
| | 6. A et | | 6. A et | |
| | 7. A in | | 7. A 'asa | |
| | 8. A op | | 8. A op | |
| | 9. A 'ima | | 9. A 'ima | |
| | 10. A isj'on | | 10. A isj'on | |
| | | | 11. A iksj'on | |

Conservació de la *-o* final de mot

Atlas lingüístic de Catalunya

| Volum | Punt d'enquesta | conserva | no conserva |
|--------|-----------------|---|--------------|
| Vol. I | 2 | 1. el acéro 2. agósto 3. el ixartiéllu 4. dichós del bráço 5. l'alénto 6. altéro 7. el állo 8. el amigo 9. el ámo 10. ámpollo 11. el páto | 1) el armári |

| | | | |
|---------|---|--|--|
| | | 12. el anillo 13. l'ápio 14. l'aladro 15. el árco 16. el árco san juán 17. el chaléco 18. el somèro 19. tonto 20. aváro 21. l'auélo 22. prόnto | |
| Vol. II | 2 | 1. el parapéto 2. el abadéjo 3. el carcáno 4. abáixo 5. el banco 6. el bányo 7. el quérno | 1) el barandàu 2) el espígol 3) el cabéstre 4) el cánem |

- | | | |
|--|--|--|
| | <p>8. ye baráto 9. el barbèro 10. el barránco 11. el sombrèro 12. un barréno 13. el batállo 14. un batíso 15. el píco 16. májo 17. el gáncho 18. un bésò 19. el obíspos 20. bllánco 21. el paníso 22. buéno 23. llóco 24. tuérto 25. el borrácho</p> | |
|--|--|--|

| | | |
|--|--|--|
| | <p>26. el trúco</p> <p>27. um fénix</p> <p>28. el brraguéro</p> <p>29. el cálido</p> <p>30. els budiélle</p> <p>31. el bugadèro</p> <p>32. buédo</p> <p>33. el malladó</p> <p>34. un dibiélllo</p> <p>35. el crabído</p> <p>36. el graníso</p> <p>37. el càlbo</p> <p>38. el pronostico</p> <p>39. el rescoldo</p> <p>40. el quárto</p> <p>41. camíno real</p> <p>42. el cámpo</p> <p>43. el cányo</p> | |
|--|--|--|

| | | | |
|----------|---|---|--|
| | | | |
| Vol. III | 2 | 1. regóso 2. un güélllo 3. el capiéollo 4. ye cáro 5. el cárdo 6. el cárrro 7. el carretéro 8. el cárro 9. el quadérno 10. el castiéollo 11. el cádo 12. ciégo 13. el ciélo 14. el sagrèro 15. el cenrrero 16. el sarcíllo | 1) el cavall 2) cínc 3) el coníll 4) un concéll |

| | | | |
|---------|---|--|---|
| | | 17. el feixáno 18. clláro 19. cóixo 20. el códo 21. el cuéllu 22. el cuéllu 23. el convénto 24. trúc de púnyo 25. el corbáso 26. el cuérpo 27. un difunto 28. el primo 29. el cremállo | |
| Vol. IV | 2 | 1. crúdo 2. el cúco 3. áltó 4. el saguero 5. bén de maitíno | 1) el cunyàu 2) avién 3) dechigüéit 4) un fäll |

| | | | |
|--------|---|--|---|
| | | <p>6. descàlço</p> <p>7. el demònio</p> <p>8. el dído</p> <p>9. el dído chiquét</p> <p>10. dúro</p> <p>11. el enemigo</p> <p>12. furióso</p> <p>13. ronco</p> <p>14. envidióso</p> <p>15. el yérmo</p> <p>16. flláco</p> <p>17. el suéco</p> <p>18. el esquináso</p> <p>19. el rastriéollo</p> | |
| Vol. V | 2 | <p>1. el vóto</p> <p>2. el fiémo</p> <p>3. el tomíollo</p> | <p>1) el fèche</p> <p>2) fillàu</p> <p>3) el fenoll</p> <p>4) el fòrt</p> |

| | | | |
|--|--|---|-----------------------|
| | | <p>4. el filo</p> <p>5. el filo de fèrri</p> <p>6. el fillo</p> <p>7. un bráço</p> <p>8. el quéso</p> <p>9. el formiguèro</p> <p>10. el fornèro</p> <p>11. escúro</p> | <p>5) el farollàu</p> |
|--|--|---|-----------------------|

| | | | |
|---------|---|---|--|
| | | 1. el carpintero 2. el furón 3. el sápo 4. el carrillo 5. el cuchillo 6. gargaméro 7. estevádo 8. hermáno 9. el járro 10. el chélo 11. el pápo 12. el váso 13. el granero 14. el gríllo 15. el bürro 16. clucá el güélllo 17. el güérto 18. l'ixárso | 1) el frét 2) el ivèrt 3) el singardaix 4) el llampít 5) el llóp 6) el martuéll |
| Vol. VI | 2 | | |

- | | | |
|--|---|--|
| | <p>19. el trecíllo 20. rabíno 21. el chúnco 22. el chúgo 23. chúlio 24. el llèuto 25. el líno 26. el sarradíso 27. el melígo 28. fango 29. máyo 30. màlo 31. el mállo 32. márço 33. el martíllو 34. mediéro 35. bordaléro 36. mácho</p> | |
|--|---|--|

- | | | |
|--|--|--|
| | <p>37. mírlo 38. járro 39. niètro 40. pálmo 41. máno 42. el molino 43. el meollo 44. càlçó 45. el boso</p> | |
|--|--|--|

| | | | |
|----------|---|---|---|
| | | 1. el muéso 2. burrènyo 3. el muchuélo 4. foráts del náso 5. náso 6. sobríno 7. ányo nuévo 8. noguéro 9. nòvio 10. el cúco 11. óso 12. güégo podriú 13. véigo 14. padríno 15. el llauradó 16. palléro 17. panéro 18. pimentonéro | 1) náp 2) l'òu 3) el pitarróy 4) póll 5) póll |
| Vol. VII | 2 | | |

- | | | |
|--|--|--|
| | <p>19. pimiente 20. el pélo 21. perdigácho 22. caldéro 23. tresmállo 24. píno 25. el cantero 26. el plláto 27. el púlso 28. el pllóllo 29. carcáno 30. miedoso 31. el poso 32. púnyo 33. murciélagos 34. párraco</p> | |
|--|--|--|

| | | | |
|-----------|---|--|--|
| | | 1. cepíllo 2. róyo 3. roméro 4. queixígo 5. saléro 6. górdо 7. saüquéro 8. flló de saúco 9. séco 10. sedáso 11. bréno 12. cabáso 13. hípo 14. suégro 15. soléro 16. solanéro 17. suényo 18. sórdo | 1) rastóll 2) llinàu 3) llinàu 4) trebáll |
| Vol. VIII | 2 | | |

- | | | |
|--|---|--|
| | <p>19. técho 20. zúro 21. agüérro 22. tartamúdo 23. tabonéro 24. de bárro 25. tóc del perdido 26. tórdo 27. barránco 28. áire de puérto 29. truéno 30. trónco 31. turcásco 32. el güéllu 33. abaníco 34. venciéllu 35. venéno 36. rúbio</p> | |
|--|---|--|

| | | | |
|--|--|---|--|
| | | <p>37. lúscos</p> <p>38. el vino</p> <p>39. víudo</p> <p>40. verdiáso</p> <p>41. cordéro</p> <p>42. trigo</p> <p>43. sarrúcho</p> | |
|--|--|---|--|

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

| Volum | Punt d'enquesta | conserva | no conserva |
|--------|--------------------|---|---|
| Vol. I | 2 | 1. tabonéro 2. ráto 3. tópo 4. ixárso 5. xárso 6. nyédo 7. el corbáso 8. moriciégo 9. cépo 10. cengardáixo 11. sápo 12. tabáno | 1. esquiròl 2. rampóll 3. cámen 4. avét, -ét 5. fáu 6. búfa de ll López 7. reclam |

| | | |
|--|--|--|
| | 13. mosquíno 14. gríllo 15. cúco de les cóls 16. formiguèro 17. piol 18. llombrígo 19. cúco 20. limáco 21. állo 22. gráno de állo 23. tróncho 24. bisálto 25. tomílllo 26. nuguéro 27. gabiélllo | |
|--|--|--|

| | | | |
|---------|---|--|---|
| | | <p>28. verdiáso</p> <p>29. sarrutxo</p> <p>30. queixígo</p> <p>31. chópo</p> <p>32. sauquèro</p> <p>33. arèulo</p> <p>34. búixo</p> <p>35. xinèbro</p> <p>36. cárdo</p> <p>37. novío</p> | |
| Vol. II | 2 | <p>1. batuélo</p> <p>2. polléro</p> <p>3. fe el mondòngo</p> <p>4. vèrro</p> <p>5. marráno</p> | <p>1. òu</p> <p>2. borréc</p> <p>3. ramát</p> <p>4. estáble</p> <p>5. palléru</p> |

| | | |
|--|---|--|
| | <p>6. rastriéllu</p> <p>7. teníts...májo</p> <p>8. mórru</p> <p>9. soméro</p> <p>10. chúgo</p> <p>11. estiráso</p> <p>12. cárro</p> <p>13. rebásto</p> <p>14. gráno</p> <p>15. carráso de úgues</p> <p>16. víno de nuévo</p> <p>17. ixartiéllu</p> <p>18. cribiéllu</p> <p>19. tòcho de mallá</p> <p>20. vencéllu</p> | <p>6. rastóll</p> <p>7. el fèrri</p> <p>8. òu</p> <p>9. cavall</p> <p>10. gáll</p> |
|--|---|--|

21. bréno

22. paníso

23. aládro

24. yérmo

25. súco

26. fiémo

27. fíméro

28. gúrro

29. el cámpo

30. güèrto

31. móso

32. el farrèro

33. el molinéro

34. molíno

35. cedáso

| | | | |
|----------|---|--|--|
| | | 36. quérno 37. braguéro 38. crabído 39. mácho 40. mardáno 41. páto | |
| Vol. III | 2 | 1. llóllo 2. yáyo 3. auéllu 4. llólla 5. yáya 6. auélla 7. padríno 8. uéllu | 1. sarpulíu 2. llináu 3. nubláu 4. cúl 5. cllau 6. farolláu 7. barandáu 8. póso |

| | | |
|--|--|--|
| | <p>9. güéllu</p> <p>10. carríllo</p> <p>11. un bésó</p> <p>12. núgo del cuélllo</p> <p>13. el dído xiquét</p> <p>14. códo</p> <p>15. esquináso</p> <p>16. guércho</p> <p>17. garróso</p> <p>18. tartamúdo</p> <p>19. bruixuélo</p> <p>20. dibiéllu</p> <p>21. lijéro</p> <p>22. filo négro</p> <p>23. panyuélo</p> | <p>9. frét</p> <p>10. vént</p> <p>11. estíu</p> <p>12. ibérn</p> <p>13. coníll</p> |
|--|--|--|

| | | | |
|--|--|---|--|
| | | <p>24. suéco</p> <p>25. fondo</p> <p>26. bugadéro</p> <p>27. caldéro</p> <p>28. lléuto</p> <p>29. culléstro</p> <p>30. suéro</p> <p>31. núgo</p> <p>32. panèro</p> <p>33. vecindário</p> <p>34. rástro</p> <p>35. covácho</p> <p>36. aiguatáso</p> <p>37. truéno</p> <p>38. árco san Juán</p> | |
|--|--|---|--|

| | | |
|--|---|--|
| | 39. puérto 40. báixo 41. agüero 42. auérro 43. sobríno 44. cuélllo 45. dido chiquét 46. cóixo 47. múdo 48. fúso 49. nuévo 50. quárto 51. cenréro 52. séco 53. bányo | |
|--|---|--|

- | | | |
|--|---|--|
| | <p>54. guéso</p> <p>55. súro</p> <p>56. pólvo</p> <p>57. fregadéro</p> <p>58. vecíno</p> <p>59. barránco</p> <p>60. fango</p> <p>61. bárro</p> <p>62. ciélo</p> <p>63. maitíno</p> <p>64. chinéro</p> <p>65. febréro</p> <p>66. márço</p> <p>67. máyo</p> <p>68. chúnyo</p> | |
|--|---|--|

| | | | |
|--|--|---|--|
| | | <p>69. agósto</p> <p>70. castiéllu</p> <p>71. llóco</p> <p>72. plléno</p> <p>73. redóno</p> <p>74. trebállo</p> | |
|--|--|---|--|

Atles Lingüístic del Domini Català

| Volum | Punts d'enquesta | | | |
|-------|--|--|--|--|
| | 87 | | 94 | |
| | conserva | no conserva | conserva | no conserva |
| | 1. da w'm b'eso 2. p'ulso 3. kʌn̪̥eta ðel w'ελo 4. mor'eno 5. r'uβjo 6. roj'isko 7. s'eso 8. p'elü ðr'eto 9. k,apoz ðel n'aso 10. kar'iλo 11. fe m'oro | 1. mus'ɔl 2. p'elü 3. p'elü eŋkarayol'aw 4. p'elü ðr'eto 5. f'etʃe 6. estarn'ut | 1. par,ese k est,iɣo am'oro 2. da w'm b'eso 3. kʌuk,a l w'ελo 4. p,ɛlz ðel w'ελo 5. answ'elo 6. p'elo 7. mor'eno 8. r'uβjo 9. r'ɔjo 10. pelir'oxo 11. retusw'elo | 1. p,ɛlo fris'aw 2. f'etʃe 3. el k'aλo 4. estarn'ut 5. tartam'ut |

| | | | | |
|--|---|------------|---|--|
| | 12. kolm'iλo 13. kiʃ,al de aβeλan'ero 14. kiʃ,al del xw'isjo 15. kiʃ,al del xo'isjo 16. mw'eso 17. gal'iλo 18. soβ'ako 19. k'oðo 20. eskin'aso 21. mel'iyo 22. pað,ese ðel f'etʃe 23. fl,ato de 'ajre 24. fl'ato 25. gur'on 26. s'ero 27. el k'aλo 28. kλaβiλ'ero 29. desk'also 30. d,iðo γ'orðo 31. d,iðo ðel m'itʃ | 7. tw'ertu | 12. kar'iλo 13. fe m'oro 14. kolm'iλo 15. kiʃ,al de xu'iθjo 16. mw'eso 17. gal'iλo 18. soβ'ako 19. k'oðo 20. eskin'aso 21. mel'iyo 22. fl,ato ðe 'ajre 23. tras'εro 24. s,εro de la k'ama 25. kλaβiλ'εro 26. desk'also 27. palp,ελo ðe la m'ano 28. d,iðo γ'orðo 29. d,iðo tʃ'iko 30. pupet'aso 31. kw,axo ðe λ'et | |
|--|---|------------|---|--|

| | | | |
|--|--|--|--|
| | <p>32. punet'aso</p> <p>33. mokað'o</p> <p>34. pajw'elo</p> <p>35. alj'ento</p> <p>36. le p<u>u</u>ðe el alj'ento</p> <p>37. m<u>i</u>re traþes'ero</p> <p>38. sj'<u>e</u>yo</p> <p>39. esker'ero</p> <p>40. m'aŋko</p> <p>41. s'orðo</p> <p>42. k'ojſo</p> <p>43. tartam'uðo</p> <p>44. ar'oxo</p> <p>45. n'aþo</p> <p>46. gr'ano</p> <p>47. kurand'ero</p> | <p>32. mokað'o</p> <p>33. pajw'elo</p> <p>34. me proþ, oka el<u>est'</u>omayo</p> <p>35. alj'ento</p> <p>36. le p<u>u</u>ðe l alj'ento</p> <p>37. ɬayajn'oso</p> <p>38. b'isko</p> <p>39. tw'erto</p> <p>40. sj'<u>e</u>yo</p> <p>41. tʃ'orðos</p> <p>42. esker'ero</p> <p>43. m'aŋko</p> <p>44. s'orðo</p> <p>45. tʃiþ'uðo</p> <p>46. k'ojſo</p> <p>47. empanað'iso</p> <p>48. m'eðiko</p> <p>49. kurand'ero</p> <p>50. nerþj'oso</p> | |
|--|--|--|--|

| | | | | |
|---------|-------------------------|---------------------|-----------------------|------------------------|
| Vol. II | 1. tʃal'eko | 1. best'iw | 1. bab'ero | 1. best'iw |
| | 2. s a f, et un ezy'aro | | 2. sombr'ero | 2. best'iw |
| | 3. baβ'ero | 2. despuʌ'aw | 3. kals'ero | |
| | 4. sombr'ero | 3. f,or ðe kals'ina | 4. kals'ero | 3. tʃal'ekü |
| | 5. kals'ero | | 5. sw'eko | |
| | 6. sw'eko | | 6. 'amo | 4. despuʌ'aw |
| | 7. 'amo | 4. faroʌ'aw | 7. m'oso | |
| | 8. m'oso | | 8. pastj'eʎo | 5. f,or de la kals'ina |
| | 9. tʃornal'ero | 5. b'iðre | 9. rastj'eʎo | |
| | 10. pastj'eʎo | | 10. k'umo | 6. faroʌ'aw |
| | 11. rastj'eʎo | 6. eskus'aw | 11. fem'ero | |
| | 12. aβewrað'ero | | 12. paʎ'ero | 7. b'iðre |
| | 13. fjem'ero | 7. arm'ari | 13. kw,arto ðe ðorm'i | |
| | 14. paʎ'ero | | 14. p,ewiβar'epo | 8. eskus'aw |
| | 15. kw'arto | 8. ʎins'ol | 15. bar'epo | |
| | 16. bar'epo | | 16. esp'exo | 9. ejʃuyam'an |
| | 17. esp'exo | 9. fok | 17. b'ulto | |
| | 18. sw'epo | | 18. sw'epo | |
| | 19. bar,epo ta piʃ'a | 10. fɔk | 19. bar'epo | 10. arm'ari |

| | | | | |
|--|---|--|--|--|
| | 20. sol'ero 21. b'aŋko 22. resp'aldo 23. reβol'ero 24. f'ejʃo 25. resk'oldo 26. f,eriz ðel f'ok 27. krem'aλo 28. m'aŋgo 29. arm'ari 30. kald'ero 31. kandel'ero 32. bot'ixo 33. flor'ero 34. kotʃ'iλo 35. m'aŋgo 36. b'aso 37. tr'ayo 38. s'uŋβo 39. λimpj, ase el m'oro | 11. bot 12. pλat 13. pl,ad de s'opa 14. as'aw 15. trap'εrү 16. λin'aw | 20. sol'ero 21. b'aŋko 22. resp'ajλo 23. bens,eλo ðe p'aλa 24. f ajʃo 25. resk'oldo 26. f,eriz ðel f'ok 27. krem'aλo 28. arm'ari 29. pan'ero 30. bot'ixo 31. flor'ero 32. kutʃ'iλo 33. m'aŋgo 34. b'aso 35. tr'ayo 36. ejʃuy, ase 1 m'oro 37. almw'erso 38. k'aldo 39. boŋw'elo | 11. λins'ɔl 12. dopλ,a λ λins'ɔl 13. fok 14. bot 15. pλat f'ondo 16. ejʃ,uŋam'an 17. kλaw 18. ow 19. λin'aw 20. 25. faλ |
|--|---|--|--|--|

| | | | |
|--|--|--|--|
| | 40. k'aldo 41. k,arne ðel kasw'elo 42. sek'iðo 43. buŋw'elo 44. br,aso xit'ano 45. gr'ifo 46. dr'apo 47. g'antʃo 48. g'olfo 49. p'erŋjo 50. buŋað'ero 51. kan'uðo 52. aŋ,uða ðe ɣran,ed bΛ'aŋko 53. kolok,a a l arm'ari 54. p'olbo 55. dr'apo 56. peλ'ero | 40. estrop'axo 41. dr'apo 42. kasw'elo 43. buŋað'ero 44. pan'ero 45. kan'uðo 46. pos,a a l arm'ari 47. dr'apo 48. tr'apo 49. trap'ero 50. tj'eðo | |
|--|--|--|--|

| | | | | |
|----------|----------------------------------|------------------------|---------------------|-----------------------|
| Vol. III | 1. n'oβjo | | 1. n'oβjo | 1. afiλ'aw |
| | 2. solt'ero | 1. deman,a la m'an | 2. solt'ero | 2. a f'ok |
| | 3. kasament'ero | | 3. an'iλo | 3. dim,eŋtse ðe r'ams |
| | 4. an'iλo | 2. ajx'aw | 4. rey'alo | 4. el p'apu |
| | 5. an,iλo ðe komprom'iso | | 5. konθj'eto | |
| | 6. rey'alo | 3. tok,a f'ok | 6. konθj'eto | |
| | 7. ant'oxo | | 7. aβ'orto | |
| | 8. sj,etemes'ino | 4. dem,eŋtse ðe r'amos | 8. s,edmes'ino | |
| | 9. bawt'iso | | 9. bawt'iso | 5. dim'eŋtse |
| | 10. paðr'ino | 5. dem'eŋtse | 10. paðr'ino | |
| | 11. f,iλo ðe p,aj ðeskonoʃ'ew | 6. iβ'ert | 11. kulj'estro | 6. iβ'ert |
| | 12. kuλ'estro | | 12. kr,ejſez m'olto | 7. l,am pas'aw |
| | 13. kr'io | 7. nuβλ'aw | 13. m'oso | 8. nuβλ'aw |
| | 14. kr,ejſez m'olto | | 14. paðr'asto | |
| | 15. m'oso | 8. bat'aλ | 15. ix'astro | |
| | 16. paðr'asto | | 16. tſerman'astro | |
| | 17. ix'astro | | 17. j'erno | 9. krest'aλ |
| | 18. tſerman'astro | | 18. soβr'ino | |
| | | | 19. pr'imo | 10. b'ari |

| | | | |
|--|--|--|----------|
| | 19. tʃerm'ano 20. j'erno 21. soβr'ino 22. ereð'ero 23. t'io 24. j'ajo 25. aβw'elo 26. bj'exo 27. def'unto 28. sayr'ero 29. θ'irjo 30. b'elo 31. p̪ila ðel bawt'izmo 32. del mortixw'elo 33. detʃ'uno 34. ,ano nw'eβo 35. k,aβo ð 'apo d,ia say'ero ðe l 'an 36. dom,in̪go ðe r'amos 37. di'aβlo | 20. ereð'ero 21. say'ero 22. t'io 23. j'ajo 24. paðr'ino 25. aβw'elo 26. bj'exo 27. mw'erto 28. sayr'ero 29. eskol'ano 30. p'ortiko 31. s'irjo 32. p̪ila βawt'izmo 33. ,ano nw'eβo 34. f'əro 35. el dem'onjo 36. b'əlo 37. p'ito 38. rw'eðo 39. s'iwllo | 11. pλom |
|--|--|--|----------|

| | | | | |
|--|----------------------------|--|-------------------------|--|
| | 38. b'əlo | | 40. demajt'ino | |
| | 39. k'oro | | 41. tʃin'əro | |
| | 40. s'iwlə | | 42. ayw'ero | |
| | 41. p'ito | | 43. ,am bisj'esto | |
| | 42. demajt'ino | | 44. dɻ,into m,itʃa 'ɔra | |
| | 43. amajtinað'o | | 45. kw,arto krejʃ'en | |
| | 44. en'ero | | 46. pʌ'eno | |
| | 45. x'uljo | | 47. kw,arto mengw'ante | |
| | 46. ayw'ero | | 48. botʃ'orno | |
| | 47. ,am bisj'esto | | 49. de pw'erto | |
| | 48. d,intro de m,itʃa 'ɔra | | 50. kʌ'aro | |
| | 49. kw,arto krejʃ'en | | 51. sj'elo | |
| | 50. pʌ'eno ðe la ʌ'una | | 52. el k'aro | |
| | 51. kw,arto mengw'ante | | 53. el pork'əro | |
| | 52. botʃ'orno | | 54. el k,aro saŋ xw'an | |
| | 53. ser'eno | | 55. l,arko saŋ xw'an | |
| | 54. r'aso | | 56. tʃapat'aso | |
| | 55. sj'elo | | 57. un r'ajo | |
| | 56. ay'oβjo | | 58. ,arko 'iris | |
| | 57. k,aro pol'ar | | 59. gran'iso | |

| | | | |
|--|--|---|--|
| | <p>58. kam_ino santj^jay̥o</p> <p>59. pλ_iow men'ud̥o</p> <p>60. un r'aj̥o</p> <p>61. r'aj̥o</p> <p>62. ,arko 'iris</p> <p>63. gran'iso</p> <p>64. b'arjo</p> <p>65. bes'ino</p> <p>66. k'aβo</p> <p>67. pλ'ano</p> <p>68. k'aj̥o</p> <p>69. bar'aŋko</p> <p>70. b'uŋo</p> <p>71. tʃ'arko</p> <p>72. l'ay̥o</p> <p>73. p'oso</p> <p>74. dep'osito</p> <p>75. fit'ero</p> | <p>60. bes'ino</p> <p>61. pλ'ano</p> <p>62. bar'aŋko</p> <p>63. b'uŋo</p> <p>64. k'anto</p> | |
|--|--|---|--|

| | | | | |
|---------|--------------------|---------|--------------------|--------------------|
| Vol. IV | 1. j'ermo | | 1. pajſent'ero | |
| | 2. se ð,eſe βw'eðo | | 2. bw'eðo | |
| | 3. portj'eλo | | 3. portj'eλo | |
| | 4. k'ampo | | 4. k'ampo | |
| | 5. p'iko | 1. praw | 5. p'iko | 1. praw |
| | 6. el t'urno | | 6. t'urno | |
| | 7. reyāð'io | | 7. pr,aw ðe rj'eyo | 2. pr,aw ðe rj'eyo |
| | 8. sek'ano | | 8. sek'ano | |
| | 9. tir,a fj'emo | | 9. tʃornal'ero | |
| | 10. tʃornal'ero | | 10. a st'axo | |
| | 11. a st'axo | | 11. 'amo | |
| | 12. 'amo | | 12. meðj'ero | |
| | 13. dw'epo | | 13. espant'aλo | |
| | 14. meðj'ero | | 14. tr'iyo | |
| | 15. a m'ano | | 15. mw'erβo | |
| | 16. espant'aλo | | 16. s'imjo | |
| | 17. tr'iyo | | 17. pan'iso | |
| | 18. s'imjo | | 18. an'iλo | |
| | 19. pan'iso | | 19. paλ'ero | |
| | | | 20. reβ'asto | |
| | | | | 7. sar'aw |

| | | | |
|--|--|---|--|
| | 20. paλ'ero 21. reβ'asto 22. bens'eλo 23. man'ero 24. poryað'ero 25. gaɾβ'anso 26. tʃ'uβo 27. al'aðro 28. l'atiyo 29. t'otʃo 30. s'uko 31. k'aro 32. b'asto 33. estir'aso 34. kark'ano | 21. martj'eλo 22. bens'eλo 23. rosj'eλo 24. r'askλo 25. poryað'ero 26. gaɾβ'anso 27. bis'alto 28. tʃ'uγo 29. de kw'eλo 30. al'aðro 31. λ'atiyo 32. s'uko 33. k'aro 34. estir'aso 35. kark'ano | |
|--|--|---|--|

| | | | | |
|--------|--|---------------------------------------|--|---|
| Vol. V | 1. kar _a so ðe 'uyes 2. x'aro 3. m, _e ðjo x'aro 4. 'ilo 5. f _u so ðe fil'a 6. diβj'eλo 7. mol'ino 8. br'eno 9. reβren'iλo 10. seð'aso 11. pas,a pel seð'aso 12. λ'ewto 13. reð'ono 14. tj'erno 15. d'uro 16. panað'ero 17. tref'oljo 18. tʃ'un̥go 19. berðe ^j 'aso | 1. k'ame 2. t,irakal'iw 3. fort | 1. kar _a so ðe 'uyas 2. raθ'imo 3. f'osko 4. x'aro 5. λ'ino 6. sj'ero 7. f _u so 8. diβj'eλo 9. mol'ino 10. br'eno 11. reβren'iλo 12. seð'aso 13. k'atʃo 14. tj'erno 15. s'eko 16. panað'ero 17. karβon'ero 18. k'ortʃo 19. ros'ero | 1. k'amē 2. t,irakal'iw 3. fort 4. martw'aλ 5. esp'iγol 6. aβ'et |
| | | | | 1. k'amē |
| | | | | 2. t,irakal'iw |
| | | | | 3. fort |
| | | | | 4. martw'aλ |
| | | | | 5. esp'iγol |
| | | | | 6. aβ'et |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

| | | | |
|--|--|---|--|
| | 20. k'arðo 21. k,arðo pλ'ano 22. k,arðo alt'ero 23. martw'eλo 24. rom'ero 25. tremons'iλo 26. tʃin'eβro 27. b'uʃo 28. pep'ino 29. 'axo 30. gr'ano 31. pimj'ento 32. gr'umo 33. tr'oŋko 34. mað'uro 35. kaj'iso 36. perun'ero 37. mi'oλo 38. gr'ano 39. tʃ'opo | 20. tref'oljo 21. tʃ'uŋko 22. k'arðo 23. p,atar'ato 24. rom'εro 25. tremons'iλo 26. tʃin'εβro 27. λ,uλz ðe tʃin'εβro 28. b'uʃo 29. pep'ino 30. 'axo 31. gr'ano 32. pimj'ento 33. gr'umo 34. tr'oŋko 35. mað'uro 36. kaj'iso 37. tempr'ano 38. kaskaβeλ'iko 39. perun'εro | |
|--|--|---|--|

| | | | |
|--|--|--|--|
| | 40. 'alamo 41. sa'uko 42. aβ'eto 43. 'olmo 44. kejʃ' iyo 45. noy'ero 46. 43. p'alo | 40. melokoton'ero 41. kaskw'eλo 42. mj'oλo 43. mj,oλo ðel kaskw'eλo 44. mi'oλo 45. mj'oλo 46. tʃ'opo 47. 'alamo 48. sawk'ero 49. λiron'ero 50. gr,anz ðe λiron'ero 51. 'urmo 52. kejʃ'iyo 53. nuy'ero 54. kask'oλo 55. kaskw'eλo 56. kask'oλo 57. 52. simj,ente ðel p'ino | |
|--|--|--|--|

| | | | | |
|---------|----------------|-----------------------|--------------------|----------------------|
| Vol. VI | 1. kraβ'ero | | 1. kraβr'ero | 1. reβað'an |
| | 2. bak'ero | 1. for'aw | 2. bak'ero | 2. pλet'iλ |
| | 3. reβað'ano | | 3. sombr'ero | |
| | 4. g'antʃo | 2. uλ'aw | 4. g'antʃo | 3. say'aλ |
| | 5. kwart'iso | | 5. t'ətʃo | |
| | 6. tr'uko | 3. say'aλ | 6. p,alos ðe p'ino | 4. kaβ'aλ |
| | 7. beðj'eλo | | 7. est,a al t'anto | |
| | 8. beðj'eλo | 4. kaβ'aλ | 8. tr'uko | |
| | 9. bim'ardo | | 9. kwart'iso | 5. kaβ,aλ de par'aða |
| | 10. t'oro | 5. kaβ,aλ de rem'onta | 10. beðj'eλo | |
| | 11. t'oro | | 11. an'oλo | 6. som'εru |
| | 12. bray'ero | 6. po� | 12. bim'arðo | |
| | 13. k'asko | | 13. t'ərø | 7. b'urु |
| | 14. korð'ero | | 14. bray'ero | |
| | 15. tern'asko | | 15. k'aʃko | 8. puλ'inu |
| | 16. aforað'iso | | 16. korð'ero | |
| | 17. bor'eyo | | 17. bor'eyo | 9. som,εru βj'exu |
| | 18. marð'ano | | 18. marð'ano | |
| | 19. m'otʃo | | 19. kraβ'iðo | 10. sw'εru |
| | | | 20. barβuk'exo | |

| | | | |
|--|--|--|---|
| | 20. korn'uðo 21. bʌ'æŋko 22. pal'omo 23. n'eyro 24. r'ojø 25. piyer'eno 26. p'aððo 27. tr'uko 28. bray'ero 29. 'armo 30. k'asko 31. estr'itʃo 32. sep'iðo 33. apar'exo 34. p'otro 35. r'ɔjo 36. bʌ'æŋko 37. n'eyro 38. b'uro 39. m'atʃo | 21. bray'ero 22. l'omo 23. k'asko 24. estr'itʃo 25. sep'iðo 26. p'otro 27. t'orðo 28. n'eyro 29. r'ojø 30. bʌ'æŋko 31. m'atʃo 32. m'atʃo bur'eno 33. k'eso 34. b'ero 35. m'oro 36. k'umo 37. k'aso 38. g'anʃo 39. kutʃiðo ðe deðoð'a 40. tosino bʌ'æŋko | 11. λart 12. poð 13. p'atʃ 14. kʊn'əxu |
|--|--|--|---|

| | | | |
|--|--|--|--|
| | 40. m _a tʃo bur'ero 41. b _a uro βj'exo 42. b _a uro ðe par'aða 43. k'eso 44. sw'ero 45. tos'ino 46. b'ero 47. m'oro 48. k'omo 49. mond'ongo 50. kutʃ,iðo ðe ðeyoð'a 51. mar'aʃo 52. buðj,eðo kul'ar 53. l'omo 54. solom'iðo 55. bʌ'æŋko 56. tos'ino 57. poð'ero 58. p'iko 59. p'apo | 41. tʃor'iso 42. batw'eko 43. amar'iðo 44. p'iko 45. p'apo 46. gaʎin'ero 47. pal'omo 48. p'aðo 49. k'aðo 50. kaðj'eðo 51. fʒ'emo 52. fʒ,emo ðes pitʃ'ons 53. arn'ero 54. brisp'ero 55. 48. f'umo | |
|--|--|--|--|

- | | | | |
|--|--|--|--|
| | <p>60. gaʃin'ero 61. pal'omo 62. p'ato 63. p'aβo 64. kon'exo 65. k'aðo 66. k'aðo 67. katʃ'oro 68. fʒ,emo ðe β'aka 69. s'irjo 70. fʒ,emo ðe kon'exo 71. arn'ero 72. aβeλ'ero 73. el βen'eno 74. f'umo</p> | | |
|--|--|--|--|

| | | | | |
|----------|---|--|--|--|
| Vol. VII | 1. mosk'ito 2. taβ'ano 3. pj'oýo 4. kuk'eta ðel sj'elo 5. gr'iýo 6. λombr'iýo 7. λim'ako 8. mutʃw'elo 9. korβ'aso 10. perðiy'atʃo 11. tʃ'aro 12. p,aβo ðe m'onte 13. s'epo 14. k,asa ðel s'oro 15. rekλ'amo 16. s'apo 17. lay'arto 18. taβon'ero 19. murisj'eýo | | 1. mosk'ito 2. taβ'ano 3. pj'oýo 4. gr'iýo 5. λombr'iýo 6. λim'ako 7. ayil'utʃo 8. kraβ'εro 9. korβ'aso 10. perðiy'atʃo 11. ajywað'εro 12. saβat'εro 13. koy'ulo 14. siβað'εro 15. rekλ'amo 16. s'apo 17. singarð'ajʃo 18. taβon'εro 19. t'opo 20. morisj'eýo | |
| | 1. pitar'oý | | 1. pitar'əj | |
| | 2. eskir'əl | | 2. eskarp'eý | |
| | 3. kλaw | | 3. eskir'ol | |
| | | | 4. ma'estrū | |
| | | | 5. pλom | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

| | | | |
|--|---|--|--|
| | 20. s'oro 21. ejʃ'arso 22. iʃ'arso 23. majorð'omo 24. albarð'ero 25. botiy'ero 26. tonel'ero 27. barβ'ero 28. k'ilo 29. karpint'ero 30. b,aŋko ðe karpint'ero 31. ser'utʃo 32. sep'iʎo 33. t'ano 34. far'ero 35. t'orno 36. reβ'uʎo | 21. iʃ'arso 22. majorð'omo 23. alβarð'ero 24. tonel'ero 25. baɾβ'ero 26. bajʃeʎ'ero 27. karpint'ero 28. b,aŋko karpint'ero 29. ser'utʃo 30. sep'iʎo 31. far'ero 32. t'orno 33. roβ'iʎo | |
|--|---|--|--|

| | | | | |
|-----------|---|-----------|--|---|
| Vol. VIII | 1. b'arko 2. trezm'aλo 3. f'ilo 4. θ'eβo 5. anθw'elo 6. aβað'exo 7. p'ulpo 8. kaŋgr'exo 9. pw'erko 10. λ'impjo 11. m'axo 12. gw'apo 13. g'orðo 14. fλ'ako 15. bλ'ano 16. t'oβo 17. reð'ono 18. r'ojø 19. bw'eðo | 1. ruλ'aw | 1. pesk,a a λombr'iyo 2. pesk,a a mosk'ito 3. f,ilo ðe la k'ana 4. s'eβo 5. anθw'elo 6. answ'elo 7. p'ulpo 8. pw'erko 9. λ'impλo 10. gw'apo 11. g'orðo 12. bλ'ano 13. reð'ono 14. r'əjo 15. bw'eðo 16. pλ'eno 17. f'also 18. xu'isjo 19. tramp'oso 20. korn'uðo | 2. b'arku 3. aβað'εxu 4. ruλ'aw 5. baʃ 6. p,ok a p'ɔk |
| | | | | 2. b'arku |
| | | | | 3. aβað'εxu |
| | | | | 4. ruλ'aw |
| | | | | 5. baʃ |
| | | | | 6. p,ok a p'ɔk |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

| | | | |
|--|---|--|--|
| | <p>20. pʌ̯'eno</p> <p>21. b'ayo</p> <p>22. f'also</p> <p>23. m, altreβaλað'o</p> <p>24. tʃu'isjo</p> <p>25. xu'iθjo</p> <p>26. usur'ero</p> <p>27. korn'uðo</p> <p>28. embust'ero</p> <p>29. bor'atʃo</p> <p>30. tʃarað'ero</p> <p>31. lez w,ejt i kw'arto</p> <p>32. lez n,ow menos kw'arto</p> <p>33. ,asta lw'eþo</p> <p>34. tʃ'elo</p> <p>35. m,olto sw'eþo</p> <p>36. ma'estro</p> <p>37. fl'oxo</p> <p>38. b'aŋko</p> <p>39. ɔw ð'uþo</p> | <p>21. paβi'εro</p> <p>22. bor'atʃo</p> <p>23. desol'uto</p> <p>24. λun'εro</p> <p>25. λoŋgat'uðo</p> <p>26. embust'ero</p> <p>27. laz w,ejt i kw'arto</p> <p>28. laz n,ɔw menos kw'arto</p> <p>29. tʃ'elo</p> <p>30. m,olto sw'eþo</p> <p>31. aλ'umbra m,ol p'oko</p> <p>32. ma'estro</p> <p>33. ma'estro ðeλ λuγ'a</p> <p>34. 30. p,ika m'olto</p> <p>35. 31. b'aŋko</p> <p>36. 32. ɔw ð'uþo</p> <p>37. λ'oko</p> <p>38. fj'ero</p> <p>39. ant'onjo</p> <p>40. t'ono</p> | |
|--|---|--|--|

| | | | |
|--|---|--|--|
| | 40. <i>k'oko</i> 41. <i>f'eyo</i> 42. <i>ant'onjo</i> 43. <i>p'eðro</i> 44. <i>'isto</i> 45. <i>'isto λ'iþre</i> 46. <i>s'ugo</i> 47. <i>tu tʃerm'ano</i> 48. <i>t'io</i> 49. <i>binti'uno</i> 50. <i>ters'ero</i> 51. <i>kw'arto</i> 52. <i>k'into</i> 53. <i>say'ero</i> 54. <i>pen'ultimo</i> 55. <i>'alto</i> 56. <i>aþ'aþo</i> 57. <i>dr'into</i> | 41. <i>p'eðro</i> 42. <i>tu tʃerm'ano</i> 43. <i>t'io</i> 44. <i>benti'uno</i> 45. <i>ters'ero</i> 46. <i>kw'arto</i> 47. <i>k'into</i> 48. <i>say'ero</i> 49. <i>pen'ultimo</i> 50. <i>'alto</i> 51. <i>a ðr'into</i> | |
|--|---|--|--|

| | | | | |
|------------------|----------------|---------|----------------|-----------|
| Llistes I - VIII | 1. w'ελօ | | 1. w'ελօ | |
| | 2. kw'ελօ | | 2. n'aso | |
| | 3. n'aso | | 3. p'almo | |
| | 4. p'almo | | 4. m'uðo | 1. kul |
| | 5. m'uðo | 1. kul | 5. f'urko | |
| | 6. f'urko | | 6. b'iwðo | 2. est'iw |
| | 7. b'iwðo | 2. fret | 7. sw'eyro | |
| | 8. sw'eyro | | 8. nj'eto | 3. fret |
| | 9. nj'eto | 3. gaʎ | 9. bat'aλօ | |
| | 10. bat'aλօ | | 10. kampan'ero | 4. suk |
| | 11. kampan'ero | 4. gaʎ | 11. λ'aryo | |
| | 12. λ'aryo | | 12. k'urto | 5. gaʎ |
| | 13. k'urto | 5. ɔw | 13. feβr'ero | |
| | 14. feβr'ero | | 14. m'arso | 6. ɔw |
| | 15. m'arso | 6. λop | 15. m'ajo | |
| | 16. m'ajo | | 16. tʃ'upo | 7. λop |
| | 17. x'unjo | | 17. ay'osto | |
| | 18. ay'osto | | 18. trw'eno | |
| | 19. ber'ano | | 19. r'io | |

| | | | | |
|--|---|--|--|--|
| | 20. trw'eno 21. r'io 22. b'arðo 23. p'oso 24. fj'emo 25. gr'ano 26. 'ayro 27. f'iyo 28. p'ino 29. ari'ulo 30. w'eþo 31. toþ'iþo 32. n'aso 33. karþ'uþko 34. m,al de þray'ero 35. peð'ero 36. karþ'uþko 37. m,al de þray'ero 38. nj'eðo 39. l'oþo | | 20. b'arðo 21. p'oso 22. fj'emo 23. gr'ano 24. 'ayro 25. f'iþa 26. p'ino 27. rastr'iþo 28. rastr'iþo 29. koðoþ'ero 30. n'asþ 31. kw'eþo 32. p'etþo 33. toþ'iþo 34. karþ'uþko 35. nj'eðo 36. martj'eþo 37. m'aþo 38. f'ilo 39. b'uþo | |
|--|---|--|--|--|

| | | | |
|--|--|---|--|
| | 40. martj'eþo 41. m'aþo 42. f ilo 43. g,ato montes'ino 44. pas'eo 45. desp'atþo 46. bw'eno 47. bʌ' aŋko 48. n'eýro 49. amar'iþo 50. d'olso 51. prim'ero 52. sey'undo | 40. pas'eo 41. desp'atþo 42. bw'eno 43. amar'iþo 44. d'olso 45. prim'ero 46. sey'undo | |
|--|--|---|--|

Diftongació o no diftongació de ò i ē llatines

| Atlas lingüístic de Catalunya | | | | | |
|-------------------------------|-----------------|--|--|---|-------------------|
| Volum | Punt d'enquesta | Ó | | Ě | |
| | | Diftongació | Sense diftongació | Diftongació | Sense diftongació |
| Vol. I | 2 | 1. la ixuèla 2. les espuértes 3. l'auélo 4. l'auéla 5. güé | 1. fóra 2. ahiére per la nit 3. les gollères | 1. después ahiére 2. ahiére 3. ahiére per la nit 4. el ixartiélllo 5. les armiéllles 6. els pendientes | 1. l'alénto |

| | | | | | |
|---------|---|---|---|---|--|
| | | 1. el quérno 2. quérnos 3. buéno 4. buéna nít 5. buéna tárde 6. buén día 7. tuérto 8. puérca 9. buédo | 1. la còva 2. buéna nít 3. bóu – bous | 1. la morciélla 2. els budiélle 3. un dibiéollo | 1. el videllét |
| Vol. II | 2 | 1. un güéollo 2. el cuéollo 3. el cuéollo 4. el cuérpo 5. quéto | 1. el cayén de la nít | 1. el capiéollo 2. el cayén de la nít 3. el castiéollo 4. cáye 5. ciégo | 1. de cabésa a pèus 2. el cayén de la nít 3. cén 4. el conill |

| | | | | | |
|---------|---|--|--|--|----------------------------------|
| | | | | 6. el ciélo 7. fé la cubiérta | |
| Vol. IV | 2 | 1. dechigüéit 2. duérmu 3. duérma 4. puercá 5. el suéco 6. la basuéra | 1. después demà 2. el chòus llardè 3. la dóna 4. dechinòu | 1. la piéerna 2. el dién 3. avién 4. miérques 5. viérnas 6. la yéguia 7. tiéne pó 8. el yérmo 9. la cadièra 10. la biecáda 11. yés 12. yé 13. el rastriéollo | 1. bén de maitíno 2. dechisèt |

| | | | | | |
|---------|---|--|-------------|--|--|
| | | | | 14. estiéelles | |
| Vol. V | 2 | | | 1. la yédra 2. el fiémo | 1. la fèl 2. el fèri 3. el filo de fèri |
| Vol. VI | 2 | 1. les fuéelles 2. cllucá el güéollo 3. el güérto 4. la güérta 5. quéesa 6. llúna nuéva 7. el martuéll 8. muélrre | 1. la llòca | 1. la yérba 2. llúna viéja 3. mediéro 4. niètro | 1. enchelebriú 2. el chélo 3. dèrba còl 4. el ivèrt 5. la llèbre 6. el tírapèu 7. el martillo 8. la mèl |

| | | | | | |
|----------|---|--|--------------------|--|---|
| | | 1. el muéso 2. el muchuélo 3. ányo nuévo 4. nuéces 5. güégo podriú 6. la güella 7. las fuéllas 8. fuénte 9. truésa | 1. òrdi 2. l'òu | 1. la caniélla 2. noviémbre 3. pimiénto 4. miedoso 5. murciélago | 1. néu 2. néve 3. la pell 4. péll de gallina |
| Vol. VII | 2 | 1. ruéda 2. ruénaya 3. sanguijuéla 4. espueértas 5. suégro | | 1. asiéntos 2. setiémbre 3. taviélles 4. vidiélls 5. venciéollo | 1. sérra |

| | | | | |
|--|--|---|--|--|
| | | <p>6. suégra</p> <p>7. suényo</p> <p>8. agüérro</p> <p>9. áire de puérto</p> <p>10. truéno</p> <p>11. truéna</p> <p>12. el güéllo</p> | | |
|--|--|---|--|--|

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

| Volum | Punt d'enquesta | Ó | | É | |
|---------|--------------------|--|-------------------------------------|---|--|
| | | Diftongació | Sense diftongació | Diftongació | Sense diftongació |
| Vol. I | 2 | 1. fuélla 2. nuéces | 1. esquiròl | 1. moriciégo 2. viéspra 3. tabiéllas 4. gabiélllo 5. yédra | 1. llébre 2. nyédo 3. lléndra 4. sárra 5. sarréta / sarrútxo |
| Vol. II | 2 | 1. batuélo 2. ista güélla, agüéta 3. víno de nuévo 4. ixuéla 5. muèlre | 1. òu 2. bòga 3. bòu 4. òu | 1. yéma 2. rastriélllo 3. chirá la yérba 4. ixartiélllo 5. cribiélllo | 1. el fèrri 2. mèl |

| | | | | | |
|----------|---|--|---|---|--|
| | | 6. güèrto 7. duèles 8. quérno | | 6. yérmo 7. fiémo 8. yéguia | |
| Vol. III | 2 | 1. auéllu 2. auélla 3. uéllu, güéllu 4. núgo del cuéllu 5. bruixuélo 6. panyuélo 7. suéco 8. casuéla 9. cuésa 10. escuéla 11. suéro 12. lluén | 1. còva 2. despús 3. per la nít 4. dóna 5. llinçóls 6. nít 7. chòus | 1. viéjos 2. dibiéllu 3. yé ubiérrta 4. piérrna 5. ciélo 6. viérnnes 7. castiéllu | 1. sèrra 2. a tèrra 3. néu 4. néve 5. vént 6. vénto 7. ibérrn 8. coníll |

| | | | |
|--|--|--|--|
| | <p>13. truéno</p> <p>14. (de) puérto</p> <p>15. agüéro, auèrro</p> <p>16. cuélllo</p> <p>17. nuévo</p> <p>18. fuén</p> <p>19. cuét, cuéto</p> <p>20. güéso</p> <p>21. güésos</p> <p>22. güé</p> <p>23. nuéstro sinyó</p> | | |
|--|--|--|--|

Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja

| Volum | Punt d'enquesta | Ó | | Ě | |
|---------|--------------------|---|-----------------------------|--|-----------------------|
| | | Diftongació | Sense diftongació | Diftongació | Sense diftongació |
| Vol. I | HU 201 | 1. muécas 2. güembre | 1. bóga 2. chugo de bóus | 1. yérmo 2. portiéollo 3. pié 4. miés 5. piédra 6. tabiélla | 1. aládro de férri |
| Vol. II | HU 201 | 1. puén 2. espuérta 3. fuélla 4. muéla | | 1. dibiéollo | 1. péll 2. tabérna |

| | | | | | |
|----------|--------|--------------------------------|-------------|---|---|
| | | 5. suélo 6. ruéca | | | |
| Vol. III | HU 201 | 1. martuéllo 2. cacauét | | 1. yérba loca 2. tabiéllas 3. pimiénto colorao 4. pimiénto vert 5. presiégo 6. estiélla 7. estiélla | 1. péll 2. péll 3. péll 4. sárra |
| Vol. IV | HU 201 | 1. sanguixuéla 2. esparuéro | 1. esquirol | 1. gallinéta ciéga 2. moriciégo 3. yérba séca 4. martiéollo | 1. conill 2. llébre 3. tèrra báixa |

| | | | | | |
|----------|--------|----------------------------|--|---|---------------------|
| Vol. V | HU 201 | 1. casuélala 2. cuélllo | 1. còrna 2. ósca | 1. vidiélllo 2. pendiénte 3. budiélllo primo 4. budiélllo górdio | 1. mélsa |
| Vol. VI | HU 201 | 1. batuéllo 2. ruénya | 1. llóca 2. picapórt 3. colgarrópas 4. fóc báixo 5. fóc 6. fogatéra | 1. cadiélllo 2. miel 3. viéspréro 4. pastiélllo 5. pastiélllo 6. cubiérta 7. contraviénto 8. tiéda | |
| Vol. VII | HU 201 | 1. cazuéllo 2. almuèrzo | | 1. pimiénta 2. no tiéne gústo a rés | 1. pell 2. mèlsa |

| | | | | | |
|-----------|--------|---|----------------------------|--|--------------------------|
| | | <p>3. cuéto</p> <p>4. basuéra</p> <p>5. táules fuélls</p> <p>6. muéso</p> <p>7. cuéllo</p> | | <p>3. piéza</p> <p>4. cadiéra</p> <p>5. quedar-se en la boca ubièrta</p> <p>6. budíells</p> <p>7. caniélla</p> | <p>3. pllánta 'l pèu</p> |
| Vol. VIII | HU 201 | <p>1. piérnas tuértes</p> <p>2. puèrco</p> <p>3. ansuélo</p> <p>4. suécs</p> <p>5. pañuélo</p> <p>6. muérto</p> <p>7. pariguéla</p> | <p>1. chóus de compáis</p> | <p>1. piérnas tuértes</p> <p>2. gráno ciégo</p> <p>3. consiéto</p> <p>4. piésa</p> <p>5. tiéda</p> <p>6. día de fiésta</p> | <p>1. péus plláns</p> |

| | | | | | |
|---------|--------|---|--------------------|---|---|
| Vol. IX | HU 201 | 1. juérga 2. castanyuélas 3. ruéda de áigua 4. de puèrto 5. güé 6. agüerro | 1. chous | 1. gallinéta ciéga 2. sarrúcho de costiélla 3. martíello 4. vièrnes 5. ayére 6. despisiayére 7. l'altro despisiayére 8. cayéda | 1. peu coixét 2. ivért 3. mérques 4. calén |
| Vol. X | HU 201 | 1. banyá-se hásta l cuéro 2. truéno 3. espuéna 4. fuén | 1. còva 2. còva | 1. tiérra róya 2. tiérra argíla 3. fiémo | 1. chélo 2. neu 3. sérra 4. pédres mólas 5. péдра pllána 6. pédra menúda |

| | | | | | |
|---------|--------|---|---|---|---|
| | | | | | 7. pèdra de rullá |
| Vol. XI | HU 201 | 1. escuélla 2. ixuéla 3. fuén 4. puén 5. fuélla 6. güéollo 7. güélla 8. güé 9. fuéra 10. nuéro 11. lluénga 12. despúés 13. nuévo 14. espuéna | 1. llinçól 2. bòu 3. nít 4. fóc 5. dóna | 1. viéspre 2. vièjo 3. martiéollo 4. piénte 5. parienta | 1. péu 2. mél 3. fél 4. yémes 5. óla de ferri 6. llendre 7. parén |

| | | | | | |
|----------|--------|--|-------------------------------------|---|---|
| | | <p>15. lluén</p> <p>16. nuéça</p> | | | |
| Vol. XII | HU 201 | <p>1. güéit</p> <p>2. a cap de puésto</p> <p>3. lluéva</p> <p>4. despues</p> | <p>1. nòu</p> <p>2. la mía dóna</p> | <p>1. yés</p> <p>2. yé</p> <p>3. yéran</p> <p>4. yéra</p> <p>5. yeréts</p> <p>6. yéren</p> <p>7. cayén</p> <p>8. no yé</p> <p>9. allí yéi</p> <p>10. non yéi</p> <p>11. lloviése</p> <p>12. no espentiéts</p> | <p>1. sét</p> <p>2. dèu</p> <p>3. cén</p> <p>4. derretíu néu</p> <p>5. tamé</p> |

Atles Lingüístic del Domini Català

87

| Volum | Ó | | Ě | |
|--------|---|-------------------|--|---|
| | Diftongació | Sense diftongació | Diftongació | Sense diftongació |
| | | | | |
| Vol. I | 1. taŋk̥ a eʒ w'εʎs 2. ʎun̥ eta ðel w'εʎo 3. m w'eso 4. ʎ w'εŋga 5. paŋw'elo 6. tw'εrtu 7. piyw'eta | 1. mus'əl | 1. buðj'εʎs 2. pj'erna 3. pj'erna 4. kanj'εʎa 5. t̥inre la β̥ oka wβj'εrta 6. alj'ento 7. le p̥ uðe el alj'ento 8. s j'eyo 9. t j̥ ene les pj̥ernes tors'eðes | 1. m'elsa 2. pʎ̥ anta el p'ew 3. ma,n esk'era 4. esker'ero |

| | | | | |
|---------|---|---|---|------------------------------|
| | | | 10. d j ens 11. t i , eŋgo m, alay'ana | |
| Vol. II | 1. sw' e ko 2. dw' e na 3. sw' e po 4. reðw' e lta 5. kasw' e la 6. fw' e λa 7. fw' e nte 8. k, arne ðel kasw' e lo 9. buŋw' e lo 10. pujal, ed de la basw' e ra | 1. pikap'ɔrt 2. λins'ol 3. f, eriz ðel f'ok | 1. pend j 'entes 2. past j 'eλo 3. rast j 'eλo 4. puj, al de j , erβa al k'ampo 5. pj' e nte 6. kað j 'era 7. est j 'eλa 8. ta fe λ, um dan t j 'eða 9. kos,i wna pj' e sa 10. pj' e sa 11. fjem'ero | 1. k'εβros 2. fe lez ð'ew |

| | | | | |
|----------|---|----------------------------|------------------------|-------------------------|
| Vol. III | 1. aβw'elo | 1. k'ɔβa | 1. j'erno | 1. sak,a l n'ɔw |
| | 2. aβw'ela | 2. tok,a f'ok | 2. j'erna | 2. tok,a l n'ɔw |
| | 3. del mortixw'elo | 3. p'opλe | 3. nj'eta | 3. iβ'ert |
| | 4. tok,a mw'erts / tok,a mw'ers / a mortixw'elo | 4. no se p,o minɔf,a k'arn | 4. bj'exo | 4. s'era |
| | 5. ,ano nw'eβo | | 5. bj'exa | 5. a p,εw kojʃet |
| | 6. ayw'ero | | 6. la yaʃin,eta sj'eya | 6. t,era aryil'osa |
| | 7. kw'erða | | 7. bj'ernes | 7. ke k'ere? / ke k'es? |
| | 8. ez ðos kw,ernos j el n,ɔw n'o | | 8. noβj'embre | 8. p'øðra |
| | 9. d,a βw,elta ðe kamp'ana | | 9. diθj'embre | 9. n'eβe |
| | 10. fwen | | 10. ,am bisj'esto | 10. p'eðra |
| | 11. b,jwen amiγ'ats | | 11. l,an ke βj'ene | 11. p,eðra ðe ruʃ'a |
| | | | 12. aj'ere | 12. p,eðra mol'a |
| | | | 13. desp,usaβj'ere | |
| | | | 14. bj'esptra | |
| | | | 15. sj'elo | |

| | | | | |
|---------|--|--|---|--|
| | | | 16. a kaj'ew 17. nj'eβla 18. sj, etemes'ino 19. f,j,esta maj'o | |
| Vol. IV | 1. se ð,eſe βw'eðo 2. espw'ena 3. dw'eño 4. se λ,iyen en reðw'eltes 5. de yr,a pw'erko 6. rw'eða 7. espw'ertes | | 1. j'ermo 2. portj'eλo 3. tir,a f,j,emo 4. meðj'ero 5. arink,a la j'erβa 6. j'erβa | 1. la t,era st,a torok'osa 2. d,an el m,izmo p,ew se λimpj'aβe |

| | | | | |
|---------|---|------------------------------|---|--|
| | 1. mw'ela 2. rw'eða 3. mw'ela 4. rw'eða 5. martw'eðo 6. nw'esa 7. nw'eses | | 1. diþj'eðo 2. tj'erno 3. j'eðra 4. pimj'ento 5. pimj'enta | |
| Vol. V | 1. ram, ad de yw'eðes 2. kw'ernos 3. tw'erta 4. gw'eða 5. gw'eðes 6. sw'ero | 1. ð'øka 2. m.artfa f'ora | 1. beðj'eðo / beðj'eða 2. beðj'eðo 3. sj'eya 4. bj'exa 5. pj'erna 6. ri'enda | 1. p'eðra 2. b,a kal'en 3. ð'eþre 4. ð'eþre 5. la m'el 6. sak,a la m'el 7. kon'exo |
| Vol. VI | | | | |

7. gw̥eλa βeson'era

8. t̥a ke p̥w̥eʃke skup̥il
sw̥ero

7. j̥ewa

8. b̥uro βj̥exo

9. buðj̥eλs

10. morsj̥eλa

11. j̥ema

12. pendj̥entes

13. bj̥espra

14. la j̥ewa βa kal'en

15. buðj̥eλo kul'ar

16. f̥j̥emo ðe β'aka

17. f̥j̥emo ðe kon'exo

18. jewas'aða

8. kon'exa

9. an em ta la t̥era pλ'ana

| | | | | |
|-----------|--|--|---|--|
| Vol. VII | 1. mutʃw'elo 2. perði w'etes 3. iʃw'ela 4. r w,eða ð ezmol'a | 1. eskir'əl | 1. kuk, eta ðel s j'elo 2. kulroj'eta 3. murisj'eþo | 1. ʌ'endres 2. esturn'eʌ 3. s'era / s'aera |
| Vol. VIII | 1. anθw'elo 2. pw'erko 3. bw'eðo 4. beryw'ensa 5. lez w'ejt 6. ,asta l w'eþo 7. m, olto sw'eþo 8. nw'estro 9. bw'estro 10. nw'estra | 1. f'ərsa 2. ditʃin'əw 3. f'əra 4. lez n,ow menos kw'arto | 1. armj'eʌa | 1. taβ'erna 2. detʃis'et / ditʃis'et 3. tʃ'elo 4. no j,e yw,ajre kal'en 5. f'eþo 6. f'eþos 7. f'eya 8. f'eyes 9. dos'ens / dos'entes 10. m,il dos'ens |

| | | | |
|--|---|--|--|
| | <p>11. bw'estrə</p> <p>12. ditʃɪβw'ejt</p> <p>13. despw'ez de</p> <p>14. lez w,ejt i kw'arto</p> <p>15. lez w,ejt i m'itfa</p> <p>16. lez w,ejt i tres kw'artos</p> <p>17. bw,enoz ð'ias</p> <p>18. bw,enas t'arðes</p> <p>19. bw,enaz n'otſes</p> <p>20. kweβan'on</p> <p>21. pwen</p> <p>22. wejt</p> | | <p>11. mil s'en</p> <p>12. m,il dos'entes</p> <p>13. m,il tres'entes</p> |
|--|---|--|--|

| | | | | |
|---------------------------------|---|-------------------------------------|---|---|
| Vol. IX (morofologia verbal) | 1. me m ^w 'ero | | 1. b ^j 'engo 2. b ^j ens 3. t ^j 'engo 4. t ^j ens / t ^j es 5. t ^j 'ene 6. jes | |
| Llistes I - VIII | 1. w'əλo 2. kw'əλo 3. sw'əγro 4. sw'əγra 5. trw'eno 6. el k'an at ure les w'əλes 7. w'əλo 8. keβrantaw'eosos | 1. nit 2. new 3. əw 4. nəw | 1. nj'eto 2. mj'ærkes 3. setj'embre 4. f ^j 'emo 5. pendj'entes 6. martj'əλo 7. s ^j 'empre 8. s ^j 'empreβ'iβa | 1. flɔ ðe n'ew 2. j'n'eðo 3. mil s'en 4. m'il tres'entes 5. peλ 6. fel 7. pəw 8. sen |

| | | | | |
|--|---------------------|--|----------------------|--|
| | 9. bw'eno 10. we | | 9. djens 10. sjes | 9. tam'e / taβ'e 10. set 11. dəw 12. mil s'en 13. m,_il tres'entes |
|--|---------------------|--|----------------------|--|

| Volum | | | | |
|--------|---|-------------------|---|---|
| | Ó | | É | |
| | Diftongació | Sense diftongació | Diftongació | Sense diftongació |
| Vol. I | 1. taŋk,a z w'εʎs 2. kʎuk,a l w'εʎo 3. p,εlz ðel w'εʎo 4. answ'elo 5. retusw'elo 6. m w'eso 7. ʎ w'eng a 8. paŋw'elo 9. tw'erto | | 1. buðj'εʎs 2. pj'εrn a 3. pj'εrn a 4. kani'εʎa 5. t,inre la β,oka wβj'εrta 6. alj'ento 7. le p,uðe l alj'ento 8. sj'εyo 9. le f,alta la pj'εrn a | 1. m'εlsa 2. pʎ,anta ðel p'ew 3. ma,n esk'era 4. esker'ero |

| | | | | |
|---------|--|---|--|---|
| | 10. b,a ən las pj,ernas tw'ertas 11. piyw'eta 12. me ða βw,eltaz la kaβ'esa | | 10. b,a ən las pj,ernas tw'ertas 11. palpj,eðo ðe la m'ano 12. djens | |
| Vol. II | 1. ej kw'eros 2. ej kw'eros 3. sw'eko 4. dw'ena 5. ta grit,a a la pw'erta 6. sw'eno 7. reðw'elta 8. kasw'ela 9. fw'eða 10. fw'ente 11. almw'erso | 1. pikap'ort 2. pikap'ort 3. λins'ol 4. dopλ,a λ λins'ol 5. buj'ol 6. reβ'ost 7. f'eriz ðel f'ok 8. ow | 1. pendj'entes 2. sirβj'ente 3. sirβj'enta 4. pastj'eðo 5. rastj'eðo 6. pj'ente 7. kaðj'era 8. tj'eðo | 1. k'εþros 2. de tʃ'es 3. lez ð'ew 4. fem'ero 5. p,eðra kalsin'era 6. pew 7. p,ewiðar'eno |

| | | | | |
|----------|---|---|--|---|
| | 12. bojw'elo 13. kasw'elo 14. basw'era | | | |
| Vol. III | 1. konsw'eyros 2. nw'era 3. aβw'elo 4. aβw'ela 5. mw'erto 6. mw'erts 7. ,ajno nw'eþo 8. rw'eðo 9. ayw'ero 10. A,una nw'eþa 11. de pw'erto | 1. k'øþa 2. k'oþa 3. kaj, en de la n'it | 1. konθj'eto 2. konθj'eto 3. kulj'estro 4. j'erno 5. nj'eta 6. bj'exo 7. bj'exa 8. la þr, ispa ðe la fj'esta 9. la yaλin, eta sj'eya 10. bj'ernes 11. noþj'embre | 1. sedmes'ino 2. iþ'ert 3. s'era 4. s'era 5. a p,ew kojſ'et 6. el pew kojſ'et 7. ke k'ere pap'a? 8. p'eðra 9. n'eþa 10. Aitar, aða ðe n'ew 11. p,eðra de par'et |

| | | | | |
|---------|--|----------------------|--|-----------------------------------|
| | 12. fwen | | 12. diθj'embre 13. ,am bisj'esto 14. l,ap ke βj'ene 15. aj'ere 16. desp,usaj'ere 17. de ponj'ente 18. sj'elo 19. a kaj'ew 20. fj,esta maj'o 21. kaj,en de la n'it | |
| Vol. IV | 1. bw'eðo 2. espw'ena 3. mw'erβo 4. d,a βw'elta | 1. b'ɔya 2. 'orði | 1. portj'eλo 2. pr,aw ðe rj'eγo 3. meðj'ero 4. j'erβa | 1. taβeλ'ot 2. f,orka ðe f'erí |

| | | | | |
|--------|--|--|--|-------------------------------|
| | <p>5. de kw'ελο</p> <p>6. rw'εða</p> <p>7. espw'ertas</p> | | <p>5. martj'ελο</p> <p>6. rosj'ελο</p> <p>7. taβj'ελa</p> <p>8. armj'ελas</p> | |
| Vol. V | <p>1. mw'εlre</p> <p>2. mw'ela</p> <p>3. mw'ela</p> <p>4. fw'ελa</p> <p>5. kaskw'ελo</p> <p>6. mj, oλo ðel kaskw'ελo</p> <p>7. nwes</p> <p>8. nw'eses</p> <p>9. kaskw'ελo</p> <p>10. λw, eyo star, an foλ'ats</p> <p>11. an, a mu'elre</p> | <p>1. f, artaβ'əws</p> <p>2. λins, ol de k'ame</p> | <p>1. sj'ero</p> <p>2. diβj'ελo</p> <p>3. t, a ke βj'ene</p> <p>4. tj'erno</p> <p>5. j'εðra</p> <p>6. pimj'ento</p> <p>7. simj, ente ðel p'ino</p> | <p>1. per, ədz ðe l iβ'er</p> |

| | | | | |
|---------|---|--|--|--|
| | | | | |
| Vol. VI | <p>1. kw'ernş</p> <p>2. w'eλa</p> <p>3. w'eλas</p> <p>4. sw'εru</p> <p>5. batw'eko</p> <p>6. b.estja mw'erta</p> <p>7. w.eλa ðe kr'ia</p> | <p>1. 'ɔska</p> <p>2. dos 'ɔskas</p> <p>3. λ'ɔka</p> | <p>1. beðj'eλo</p> <p>2. beðj'eλa</p> <p>3. sj'eγa</p> <p>4. le f.alta ðj'ens</p> <p>5. kostj'eλas</p> <p>6. rj'endas</p> <p>7. j'ewa</p> <p>8. gw.arða ðe j'ewas</p> <p>9. som.eru βj'exu</p> <p>10. buðj'eλs</p> | <p>1. b.a kal'en</p> <p>2. λ'εβre</p> <p>3. λ'εβre</p> <p>4. kyun'exu</p> <p>5. kyun'exa</p> <p>6. neðað, eta ðe kyun'exus</p> |

| | | | | |
|----------|------------|-------------|--|--|
| | | | <p>11. kaðj'eðo</p> <p>12. fj'emo</p> <p>13. buðj,eðs pr'ims</p> <p>14. fj'emo ðes pitʃ'ons</p> <p>15. en un tr'uko dan fj'emo ðe β'aka fan f'umo</p> <p>16. jewas'aða</p> | |
| Vol. VII | 1. ijw'ela | 1. eskir'ol | <p>1. morisj'eþo 1620</p> <p>2. bjeð'ol 1581</p> | <p>1. A'endres</p> <p>2. esturn'eð</p> |

| | | | | |
|-----------|-----------------------|---------------------------|----------------|-----------------|
| Vol. VIII | 1. anθw'elo | 1. f'ɔrsa | 1. d am bj'ens | 1. taβ'erna |
| | 2. answ'elo | 2. detʃin'əw | 2. fj'ero | 2. detʃis'et |
| | 3. pw'erko | 3. af'ora | 3. fj'eros | 3. tf'elo |
| | 4. bw'eðo | 4. laz n,ɔw menos kw'arto | 4. fj'era | 4. dos'ens |
| | 5. beryw'ensa | 5. bw,ena n'it | 5. fj'eras | 5. dos'entas |
| | 6. fartw'era | | 6. paβi'ero | 6. m,il dos'ens |
| | 7. laz w'ejt | | | 7. ,onzes'ens |
| | 8. ,asta dispw'es | | | 8. ,onzes'entes |
| | 9. m,olto sw'ejo | | | |
| | 10. nw'estro | | | |
| | 11. bw'estro | | | |
| | 12. nw'estra | | | |
| | 13. la nw,estra k'asa | | | |
| | 14. bw'estra | | | |
| | 15. detʃiyw'ejt | | | |

| | | | |
|------------------------------------|---|--|--|
| | <p>16. dispw'es ðe</p> <p>17. laz w,ejt i kw'arto</p> <p>18. laz w,ejt i m'itʃa</p> <p>19. bw, enoz ð'ias</p> <p>20. b,wenas t'ardis</p> <p>21. bw, enaz n'otʃes</p> <p>22. bw, ena n'it</p> <p>23. ke ðw, ermaz b'e</p> <p>24. pwen</p> <p>25. gwejt</p> | | |
| Vol. IX (morofología verbal) | 1. me mw'ero | <p>1. bj'enjo</p> <p>2. bjens</p> <p>3. tj'enjo</p> <p>4. tjens</p> <p>5. tjes</p> | |

| | | | | |
|------------------|---|---|---|--|
| | | | 6. tj'ene 7. jes | |
| Llistes I - VIII | 1. w'eλo 2. sw'eyro 3. sw'eyra 4. trw'eno 5. kw'eλo 6. piyw'eta 7. piyw'eta 8. bw'eno 9. we 10. weλs | 1. nit 2. new 3. əw 4. nɔw | 1. nj'eto 2. mj'erkes 3. fj'emo 4. pendj'entes 5. nj'eðo 6. martj'eλo 7. sjes 8. marj'etas | 1. peλ 2. fel 3. pəw 4. sen 5. tam'e 6. set 7. dəw |

| | | | | |
|--|-----------------------|--|--|--|
| | 11. p ^w es | | | |
|--|-----------------------|--|--|--|

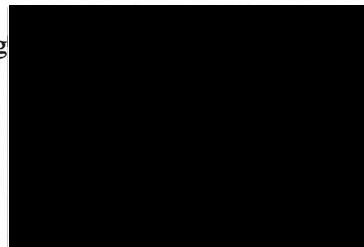


Declaració d'autoria

Amb aquest escrit declaro que sóc l'autor/autora original d'aquest treball i que no he emprat per a la seva elaboració cap altra font, incloses fonts d'Internet i altres mitjans electrònics, a part de les indicades. En el treball he assenyalat com a tals totes les citacions, literals o de contingut, que procedeixen d'altres obres. Tinc coneixement que d'altra manera, i segons el que s'indica a l'article 18, del capítol 5 de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges de la UB, l'avaluació comporta la qualificació de "Suspens".

Barcelona, a 14 de juny de 2019

Sig



Membre de:



Reconeixement internacional de l'excelència



